

จดหมายข่าว

หอภาพยนตร์

ปีที่ 16 ฉบับที่ 91 มกราคม-กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569

FILM ARCHIVE NEWSLETTER ISSN : 2228-9402

สวัสดีปีใหม่ 2569

ศาลาเฉลิมธานี

ความเปลี่ยนแปลงอย่างแรกของหอภาพยนตร์ ในศักราชใหม่ 2569 คือการปรับวันให้บริการเป็นวันพุธ ถึงวันอาทิตย์ และหยุดในวันจันทร์กับวันอังคาร พร้อมกับมีสถานที่จัดกิจกรรมแห่งใหม่ในเมืองเพิ่มเข้ามา นั่นคือ “โรงหนังนางเลิ้ง” หรือ “ศาลาเฉลิมธานี” โรงหนังไม้เก่าแก่อายุ 107 ปี ที่ครั้งหนึ่งเคยเสื่อมโทรมผุพัง แต่ได้รับการบูรณะจนกลับมามีชีวิตใหม่อีกครั้งเมื่อปีที่ผ่านมานี้ โดยหอภาพยนตร์ได้เป็นผู้เช่าอาคารโรงหนังจากสำนักงานพระคลังข้างที่ เพื่อเปิดพื้นที่ให้สาธารณชนได้มาเรียนรู้และเห็นร่องรอยของประวัติศาสตร์อันยาวนานผ่านภาพยนตร์และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในปี

นอกจากเรื่องราวความเป็นมาและเส้นทางการบูรณะโรงหนังนางเลิ้ง ภายในเล่มยังมีคอลัมน์คลังอนุรักษ์ ซึ่งนำเสนอภาพโรงภาพยนตร์สแตนด์เอโลนที่ปรากฏในภาพยนตร์ประเภทข่าวและสารคดีที่หอภาพยนตร์อนุรักษ์ไว้ บทความชุดนี้จะนำเสนอต่อเนื่องไป 3 ฉบับ จนครบ 40 โรง เพื่อร่วมรำลึกช่วงเวลาแห่งการเฟื่องฟูของอาคารมหรสพที่ล้วนมีเสน่ห์และเคยเป็นจุดนัดพบระหว่างภาพยนตร์กับผู้คนจำนวนมาก

สิ่งใหม่ ๆ ในปีใหม่ของหอภาพยนตร์ยังมีอีกมากอย่างเช่น นิทรรศการใหม่ “หลังเหตุมหัศจรรย์” กิจกรรมดูหนังกับวิทยากรคนใหม่ ประวิทย์ แต่งอักษร เป็นต้น แต่ทั้งหมดล้วนเกิดขึ้นจากการอนุรักษ์และไม่ลืมความสำคัญของสิ่งเก่า ๆ ซึ่งเป็นรากฐานของปัจจุบัน อันจะส่งผลต่ออนาคต และเนื่องในโอกาสที่ทุกคนกำลังเดินทางข้ามกรอบปฏิทินจากปีเก่าสู่อีกปีใหม่ หอภาพยนตร์จึงขอร่วมอวยพรให้ทุกท่านพบเจอแต่วันใหม่ที่ปรารถนา รวมทั้งได้เรียนรู้จากวันวานที่ผ่านมา เพื่อให้มีวันข้างหน้าที่ดีกว่าเดิม

สารบัญ

รายงาน

- เปิดเมืองมายายามค่ำคืน กับงาน Night@Maya City มายาเรดส์ 6: กุมภาพันธ์ มีรัก หน้า 1
- ประมวลกิจกรรมเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2568 หน้า 2
- สดโรงหนังทริปลงท้ายปี 2568 นครราชสีมา ชัยภูมิ เลย หน้า 4
- 2025 TFAI International Forum: Future to the Back: Archives in Motion หน้า 6

ห้องสมุดและสโตนศึกษา เอ็ด ทรงศรั

- บุรณาคิ หนังสือ ภาพยนตร์ พลเมืองโลน หน้า 8

คลังอนุรักษ์

- มองโรงหนังในกรุงวังช้าและหนังสือสารคดีของหอภาพยนตร์ ตอนที่ 1 หน้า 10

นิทรรศการและพิพิธภัณฑ์

- After the Incident หลังเหตุมหัศจรรย์ นิทรรศการใหม่ของหอภาพยนตร์ หน้า 14

เรื่องจากปก

- การกลับมาของโรงหนังนางเลิ้ง หน้า 16

กิจกรรมและโปรแกรมฉายภาพยนตร์

- จรัส โมโนเพ็ชร: จากเสียงซิงสู่จอเงิน หน้า 20
- โปรแกรมพิเศษ วันเด็กแห่งชาติ หน้า 21
- รำลึก นาท ภูวนัย หน้า 22
- พินิจ 80 ปีหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 หน้า 23
- The Art of Animated Seeing หน้า 24
- Independent Spirit: Robert Redford หน้า 25
- ดูหนังกับ ประวิทย์ แต่งอักษร หน้า 25
- M+Restored + Thai Classics หน้า 26
- โปรแกรมภาพยนตร์โลก หน้า 27

ปรัชญา: ภาพยนตร์ยังให้เกิดปัญญา

วิสัยทัศน์: ปฏิบัติการอนุรักษ์ได้มาตรฐาน แผลขยายงานวิชาการและบริการบริหารจัดการด้วยธรรมปัญญา

พันธกิจ: 1. แสวงหา คัดเลือก ภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์ และสิ่งเกี่ยวเนื่อง เพื่อเก็บรักษาเป็นทรัพย์สินทางปัญญาและมรดกศิลปวัฒนธรรมของชาติ
2. วิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ต่าง ๆ ด้านภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์ และสิ่งเกี่ยวเนื่อง
3. บริการสาธารณะเพื่อการศึกษา ค้นคว้า และส่งเสริมเผยแพร่ให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุดจากภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน์ และสิ่งเกี่ยวเนื่อง

ปณิธาน: จะสร้างสรรค์และสนับสนุนให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุดจากภาพยนตร์

ที่ปรึกษา: ชลิดา เอื้อบำรุงจิต สันติชัย โชติรสเสถียร ก้อง ฤทธิ์ดี **กองบรรณาธิการ:** อรวรรณ ขวดีศิลป ภาณุภูมิ ธรรมศรี พุทธพงษ์ เจียมรัตติยาญญู อธิพงษ์ ก่อสกุล นิศานาถ ไทรทองคำ **กองจัดการ:** ฝ่ายเผยแพร่ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) **พิสูจน์อักษร:** ชนเนตร ลอยครุฑ **ออกแบบรูปเล่ม:** จรุงศักดิ์ พิทักษ์ประพันธ์ **เจ้าของผู้พิมพ์ผู้โฆษณา:** หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) กระทรวงวัฒนธรรม 94 หมู่ 3 พุทธมณฑล สาย 5 นครปฐม 73170 โทรศัพท์ 0 2482 2013-15, 08 1550 8716 **จัดพิมพ์ที่:** บริษัท กรีน โลฟี่ ฟร้นดิง เฮาส์ จำกัด **จำนวนพิมพ์** 7,000 เล่ม **ISSN:** 2228-9402 ขอสงวนลิขสิทธิ์ จดหมายข่าวหอภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)
เป็นสมาชิกของสมาพันธ์หอภาพยนตร์ระหว่างชาติ
(International Federation of Film Archives)

สมัครสมาชิก แก๊งไข้อยู่ หรือยกเลิกจดหมายข่าวหอภาพยนตร์
ได้ที่ <http://bit.ly/fapotnewsletter>
ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการจัดส่ง

ดาวน์โหลดจดหมายข่าวหอภาพยนตร์
ฉบับย้อนหลังได้ที่ <https://fapot.or.th/main/information/newsletter>

เปิดเมืองมายายามค่ำคืน กับงาน

Night@Maya City มายาราตรี 6: กุมภาพันธ์ มีรัก

ทีมงานพิพิธภัณฑ

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ขอเชิญร่วมสัมผัสประสบการณ์ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมยามค่ำคืนผ่านกิจกรรม “Night@Maya City มายาราตรี 6: กุมภาพันธ์ มีรัก” การกลับมาอีกครั้งของเทศกาลกลางคืนในเมืองมายา เมืองจำลองสถานที่อันเป็นหมุดหมายสำคัญในประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์โลกที่ได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง และกลายเป็นหนึ่งในกิจกรรมสำคัญที่สร้างภาพจำให้กับหอภาพยนตร์ในฐานะแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้านภาพยนตร์

กิจกรรม Night@Maya City เริ่มต้นจัดขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2559 เนื่องในโอกาสครบรอบ 121 ปี วันกำเนิดภาพยนตร์โลก โดยเปิดพื้นที่ “เมืองมายา” ให้สาธารณชนได้เข้าชมยามค่ำคืนเป็นครั้งแรก ท่ามกลางบรรยากาศการประดับตกแต่งแสงไฟอย่างงดงาม ผู้เข้าชมได้ถ่ายภาพ เรียนรู้ประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ผ่านนิทรรศการย้อนอดีต พร้อมร่วมกิจกรรมหลากหลาย อาทิ การเล่นหนังโบราณ ชุมถ่ายภาพย้อนยุค การออกร้าน และสตรีตฟู้ด ซึ่งได้รับเสียงตอบรับเป็นอย่างดี มีผู้เข้าร่วมงานจำนวนมากแชร์ภาพบรรยากาศของเมืองมายาในสื่อสังคมออนไลน์อย่างกว้างขวาง นับเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่ทำให้งานมายาราตรีได้รับการพัฒนาและต่อยอดอย่างต่อเนื่องในปีต่อ ๆ มา จนเติบโตจากกิจกรรมพิเศษสู่การเป็นเทศกาลยามค่ำคืนในย่านศาลายาที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

สำหรับการจัดงานปีนี้ Night@Maya City มายาราตรี จะจัดขึ้นเป็นครั้งที่ 6 ในระหว่างวันที่ 13-15 กุมภาพันธ์ 2569 ตั้งแต่เวลา 17.00-21.00 น. ณ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) โดยถูกออกแบบภายใต้แนวคิด “กุมภาพันธ์ มีรัก” สอดรับกับบรรยากาศของเดือนแห่งความรัก ผู้เข้าชมจะได้สัมผัสประสบการณ์การเดินชมเมืองจำลองประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ในมุมมองใหม่ ผ่านการประดับแสงไฟในยามค่ำคืน ที่ช่วยขับเน้นเสน่ห์ของสถาปัตยกรรมและนิทรรศการให้แตกต่างจากช่วงเวลากลางวัน

เสริมด้วยกิจกรรมการฉายหนังกลางแปลงจอเล็ก การแสดงดนตรีสดที่ช่วยสร้างสีสันและบรรยากาศอุ่นไอรักให้อบอวล มีโซนสตรีตฟู้ดและร้านค้า ร้านคราฟต์ ให้ช้อปปิ้ง รวมทั้งสินค้าที่ระลึกเพื่อให้ผู้เข้าชมได้เก็บเกี่ยวความทรงจำและประสบการณ์ร่วมจากการมาเยือนเมืองมายาในช่วงเวลาพิเศษของปี ●

การเดินทางมาหอภาพยนตร์โดยรถสาธารณะ

รถเมล์สาย 4-61 (TSB) (515), สาย 515E (ทางด่วน) ฝั่งระหว่างเขินรัชดาฯ-อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ, สาย 4-70E ฝั่งระหว่างเขินรัชดาฯ-BTS หมอชิต (ทางด่วน) ถึงหน้าหอภาพยนตร์ หรือสามารถนั่งสาย 4-51 (124) ฝั่งระหว่างหมู่บ้านเอื้ออาทรศาลายา-สนามหลวง, 4-63 (547) ฝั่งระหว่างบ้านเอื้ออาทรศาลายา-ถนนตก มาลงหน้าเม็คโคร ศาลายา แล้วเดินหรือนั่งมอเตอร์ไซด์วินมอเตอร์ไซด์ประมาณ 600 เมตร รถประจำทางวิ่งรอบสุดท้ายเวลา 21.45 น.

ประมวลกิจกรรมเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2568

27 ตุลาคม หอภาพยนตร์

ร่วมกับพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุ กรมประชาสัมพันธ์, สถานีโทรทัศน์ช่อง 7HD, สถานีโทรทัศน์ Thai PBS และหน่วยงานเครือข่ายที่ทำหน้าที่อนุรักษ์สื่อทัศนียภาพวัฒนธรรมมรดกโลก ประเทศไทย ประจำปี 2568 โดยมี ศานนท์ หวังสร้างบุญ รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และ จิรศักดิ์ โพธิ์ขำ ตัวแทนจากสำนักงานบริหารงานอสังหาริมทรัพย์ สำนักงานพระคลังข้างที่ ร่วมเปิดป้ายจารึกศาลาเฉลิมธานี โรงหนังที่มีอายุเก่าแก่ที่สุดที่เหลืออยู่ในประเทศไทย จากนั้นมีกิจกรรมเสวนาในหัวข้อ “งานอนุรักษ์โรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิมธานีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์สื่อทัศนียภาพ” กับ สมพงษ์ โชติวรรณ, รศ.ดร.ประภัสสร ชูวิเชียร และ ดร.รังสิมา กุลพัฒน์ ดำเนินรายการโดย สันติชัย โชติรสเศรณี มาร่วมพูดคุยกับชุมชนและเครือข่ายที่ทำหน้าที่อนุรักษ์สื่อทัศนียภาพที่มาร่วมกิจกรรมในวันดังกล่าว

22 พฤศจิกายน พิวารธรรม

ประสพศาสตร์ อดีตนางเอกหนังไทยและนักแสดงผู้มีบทบาทอย่างต่อเนื่องยาวนาน

ในการบันเทิง เดินทางมาร่วมประทับรอยมือรอยเท้าเป็นดาวดวงที่ 207 บนลานดารา เปิดงานด้วยการฉายผลงานการ

แสดงภาพยนตร์เรื่องแรก *อยู่กับก๋ง* (2522) และสนทนากับประสพการณ์ในการบันเทิงกับแฟน ๆ ภายในโรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิมธานี

7 พฤศจิกายน หอภาพยนตร์

จัดกิจกรรม Cinema Lecture โดยเชียวริชาร์ด ฟินา ผู้เชี่ยวชาญด้านทฤษฎีภาพยนตร์และภาพยนตร์นานาชาติ มาบรรยายพิเศษในหัวข้อ Alternate Visions: The Birth of the American Avant-Garde 1943-1968 เพื่อตรวจสอบรากเหง้าทางความคิดของกระแสภาพยนตร์อะวองการ์ดในอเมริกา และเปรียบเทียบหนังเหล่านี้กับศิลปะแขนงอื่น ๆ โดยมีการฉายภาพยนตร์ประกอบการบรรยายภายในโรงหนังช้างแดง

14-16 พฤศจิกายน โปรแกรม

Guangzhou in Frames, Souls in Resonance-Guangdong Film Week ที่หอภาพยนตร์ร่วมจัดกับ Guangzhou Film Expo, Guangzhou Performance / Film Ltd. และ Guangzhou Film Association ฉายภาพยนตร์จีนจากทางดั่ง 5 เรื่อง และในวันที่ 15 พฤศจิกายน หลังจบภาพยนตร์ *Crossing the Border-Zhaoguan* มีการสนทนากับ ฮั่วเหมิง ผู้กำกับภาพยนตร์ภายในโรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิมธานี

22 พฤศจิกายน - 12 ธันวาคม

เทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ ครั้งที่ 21 จัดโดยสถาบันเกอเธ่ ร่วมกับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) และองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ (อพวช.) พร้อมด้วยโรลส์-รอยซ์ (Rolls-Royce) ที่เป็นพันธมิตรสำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาทั่วประเทศและหอภาพยนตร์เป็นพื้นที่จัดฉายภาพยนตร์จำนวน 28 เรื่อง จาก 14 ประเทศ โดยหอภาพยนตร์จัดฉายในรูปแบบของกิจกรรมโรงหนังโรงเรียนและรอบบุคคละทั่วไป

25 พฤศจิกายน หลิน ซีเว่ย์

(Lin Siwei) รองผู้อำนวยการหอภาพยนตร์จีน พร้อมด้วยคณะ เดินทางมาเพื่อหารือความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน พร้อมกับเยี่ยมชมภารกิจของหอภาพยนตร์ในด้านการอนุรักษ์ภาพยนตร์ นิทรรศการภาพยนตร์และการให้บริการสาธารณะในด้านต่าง ๆ

28 พฤศจิกายน สำนักงานงบประมาณ

นำโดย นवलพลอย ทับทิมรัษฎ์ ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณด้านสังคม 4 พร้อมด้วยคณะเจ้าหน้าที่ เดินทางมาเยี่ยมชมภารกิจงานหอภาพยนตร์โดยมุ่งเน้นถึงกระบวนการดูแลรักษาภาพยนตร์และการให้บริการสาธารณะชน

30 พฤศจิกายน หอภาพยนตร์จัด

ฉายภาพยนตร์เรื่อง นางแบบมหาภัย (2519) ภาพยนตร์หนึ่งในโปรแกรม “หม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม ยุคล: A Retrospective” ได้รับเกียรติจาก ภทราวดี มีชูชน และ จุฬาลักษณ์ วรานนท์ จุฑารัฐ นักแสดงในเรื่องมาร่วมชมและพูดคุยถึงภาพยนตร์กับแฟน ๆ ภายในโรงภาพยนตร์ศาลาศินีมา

15 ธันวาคม หอภาพยนตร์ร่วม

สนับสนุนการจัดงาน “Big River Asia Lab Meeting” จัดโดยกลุ่ม Rolling Wild และเครือข่ายกลุ่ม Artist-Run Film Lab จากภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เกี่ยวกับฟิล์มภาพยนตร์ และพัฒนาบุคลากรให้ก้าวสู่ระดับนานาชาติ โดยผู้เข้าร่วมงานได้เดินทางมาเยี่ยมชมการทำงานของหอภาพยนตร์ และจัดฉายภาพยนตร์สั้นของผู้อบรม ที่โรงหนังช้างแดง

3 ธันวาคม หอภาพยนตร์

จัดกิจกรรมวันหนึ่งบ้าน ครั้งที่ 16 ด้วยการจัดฉายและสนทนาถึงภาพยนตร์ส่วนพระองค์ของสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ในรัชกาลที่ 7 เนื่องในวาระ 120 ปี วันพระราชสมภพ โดยจัดฉายหนึ่งบ้านที่ถ่ายทำ ณ วังสวนบ้านแก้ว จังหวัดจันทบุรี พร้อมสนทนากับ ศ.เกียรติคุณ ดร. ม.ร.ว. ชินธุสร สวัสดิวัตน์, ม.ล.ศิริเฉลิม สวัสดิวัตน์ และ บุญพิรุณ พันธวัชร นอกจากนี้ยังมีนิทรรศการสิ่งของส่วนพระองค์จากพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และวัตถุจัดแสดงจากพิพิธภัณฑ์วังสวนบ้านแก้ว มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มาจัดแสดง ณ โรงภาพยนตร์ศรีศาลายา

ความร่วมมือกับต่างประเทศ

8-16 พฤศจิกายน Series of

Actions (2567) ผลงานกำกับของ ชนสรณ์ชัยกิตติภรณ์ ภาพยนตร์ที่หอภาพยนตร์อำนวยความสะดวกผลิตในวาระครบรอบ 40 ปี จัดฉายในเทศกาล 9th Beijing International Short Film Festival ประเทศจีน และได้รับรางวัล Jury Special Mention

21-28 พฤศจิกายน Series of

Actions (2567) ภาพยนตร์ที่หอภาพยนตร์อำนวยความสะดวกผลิตในวาระครบรอบ 40 ปี จัดฉายในเทศกาล Festival Film Dokumenter - FFD Jogja 2025 ประเทศอินโดนีเซีย

29 พฤศจิกายน - 6 ธันวาคม

Series of Actions (2567) ภาพยนตร์ที่หอภาพยนตร์อำนวยความสะดวกผลิตในวาระครบรอบ 40 ปี จัดฉายในเทศกาล 20th Jogja-NETPAC Asian Film Festival (JAFF) ประเทศอินโดนีเซีย

14-24 พฤศจิกายน ชลิดา

เอื้อบำรุงจิต ผู้อำนวยการหอภาพยนตร์ร่วมงานเทศกาล Sharjah Art Foundation's annual film festival ในฐานะคณะกรรมการตัดสินภาพยนตร์ ณ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์

3-9 ธันวาคม หอภาพยนตร์

สนับสนุนภาพยนตร์ พระเจ้าช้างเผือก (2484) กับ ข้ามากับพระ (2527) ฉายในเทศกาล Hainan International Film Festival

กิจกรรมฉายหนังนอกสถานที่

วันที่	ชื่อกิจกรรม	ภาพยนตร์	สถานที่
30 พ.ย. 68	PARALLEL II : INTERZONE โดย NOIR ROW ART SPACE	เพื่อนรัก (2520)	คริสตจักรเมืองอุดรธานี
20 ธ.ค. 68	สวนบ้านแก้วแฟร์ วันสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี รัชกาล 121 ปี ภิมุขรำไพ	ภาพยนตร์ส่วนพระองค์ สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี (2493-2500) แหวนวิเศษ (2472)	วังสวนบ้านแก้ว มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี
25 ธ.ค. 68	หนังเก่า มาเล่าใหม่	พระเจ้าช้างเผือก (2484)	อุทยานการเรียนรู้ศรีนครสงขลา TK Park Songkhla

รถโรงหนังทริปส่งท้ายปี 2568 นครราชสีมา ชัยภูมิ เลย

ทีมงานรถโรงหนัง

เมื่อย่างเข้าสู่เดือนท้ายๆ ของปี เป็นเวลาที่รถโรงหนังออกเดินทางไปปฏิบัติงานที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงปลายฤดูฝนเริ่มต้นฤดูหนาว ทำให้ตลอดเส้นทางเราจะพบต้นไม้เขียวขจี ดอกไม้สีสันสดใส และข้าวที่กำลังออกรวงสีทองเต็มผืนนา เป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของการเดินทางไปยังจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ทีมรถโรงหนังจัดทริปส่งท้ายปี 2568 มีจุดหมายสำคัญใน 3 จังหวัด 4 อำเภอ ได้แก่ อ.พิมาย จ.นครราชสีมา, อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ, อ.ภูเรือ และ อ.ด่านซ้าย จ.เลย แม้ทั้งสามจังหวัดนี้ รถโรงหนังเคยไปปฏิบัติงานมาแล้วเมื่อหลายปีก่อน แต่การกลับมาในครั้งนี้ได้คัดเลือกจุดจัดกิจกรรมใหม่ทั้งหมด เพื่อกระจายโอกาสให้แก่นักเรียนและประชาชนทั่วไปได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึงมากขึ้น

ในการนี้ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) คัดเลือกภาพยนตร์ข่าวพระราชกรณียกิจ ระหว่างปี พ.ศ. 2502-2518 มาส่วนหนึ่งจากคลังอนุรักษ์ของหอภาพยนตร์ นำมาจัดฉายแก่ประชาชนบนรถโรงหนัง เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ก่อนที่จะจัดฉายภาพยนตร์ในรอบประชาชนตามโปรแกรมภาพยนตร์ของรถโรงหนัง

การจัดกิจกรรมรถโรงหนังได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานเจ้าของสถานที่จัดกิจกรรมและสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเป็นอย่างดี นอกเหนือไปจากการจัดกิจกรรมฉายภาพยนตร์ตามโปรแกรมของรถโรงหนังแล้ว บางแห่งมีการจัดนิทรรศการน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณและถวายอาลัยแด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เช่น จุดลงนามถวายอาลัย, การประดิษฐ์ริบบิ้นสีดำสำหรับประชาชนพรี, นิทรรศการชุดไทยพระราชนิยม 8 แบบ, นิทรรศการใบปิดหนังไทย

รู้ลึกเชื่อมโยงกับ
ที่ พิพิธภัณฑ์พิมาย อำเภอ
พิมาย phimaimuseum
19 ชม. -

หลานมาเป็นเหตุสังเกตได้ :)

ขอบคุณกิจกรรมดีๆ ดูหนังในรถโรงหนัง "เฉลิมทัศน์" รถ
โรงหนังเคลื่อนที่คันแรกของประเทศไทยและเอเชีย ซึ่งใหญ่
ที่สุดในเอเชีย 10/10 ไม่หัก

#RUNDHA #หอภาพยนตร์ #เฉลิมทัศน์
#เทศกาลเที่ยวพิมาย #พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย

19 นาที
ดีมากเลยคะ เมื่อวานช่วงค่ำพาลูก ไปดู เรื่อง
หลานมา หนังคุณภาพทุกเรื่องคะ
ตอบกลับ

นอกจากนี้บางอำเภอยังจัดการแสดงที่มีชื่อเสียงของท้องถิ่น
อย่างการแสดงผีปั้งเต้า จากนักเรียนโรงเรียนบ้านไฮตาก อ.ภูเรือ จ.เลย และ
การแสดงผีตาโขน จากนักเรียนโรงเรียนด่านซ้าย อ.ด่านซ้าย จ.เลย เป็น
กิจกรรมที่สนุกสนานตื่นตาตื่นใจ ก่อนจะเริ่มกิจกรรมรถโรงหนัง ซึ่งจัดฉาย
ภาพยนตร์กันตลอดทั้งสัปดาห์

ทีมรถโรงหนังหวังว่าจะได้มอบประสบการณ์อันน่าประทับใจ
จากการรับชมภาพยนตร์คุณภาพในโรงภาพยนตร์ ทั้งในรอบคุณครูและ
ในรอบคุณครู นักเรียน ประชาชน และคณะทำงานจากส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค
และส่วนท้องถิ่น จากทั้งสามจังหวัด ที่ให้การสนับสนุนอย่างดีเสมอมา ●

สถานที่จัดกิจกรรม

ลำดับ	สถานที่	จังหวัด	วันที่จัดกิจกรรม
1.	พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พิมาย	อ.พิมาย จ.นครราชสีมา	3-7 พ.ย. 2568
2.	สำนักงานเทศบาลตำบลภูเขียว	อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ	10-14 พ.ย. 2568
3.	สำนักงานเทศบาลตำบลร่องจิก	อ.ภูเรือ จ.เลย	17-20 พ.ย. 2568
4.	ที่ว่าการอำเภอด่านซ้าย	อ.ด่านซ้าย จ.เลย	21-22 และ 24-25 พ.ย. 2568

ภาพ: สถาบันภาพยนตร์และสื่อทัศนทัศน์ไต้หวัน

ภาพ: สถาบันภาพยนตร์และสื่อทัศนทัศน์ไต้หวัน

2025 TFAI International Forum: Future to the Back: Archives in Motion

สัณห์ชัย โชติรสเศรณี

เมื่อวันที่ 13-14 พฤศจิกายน 2568 สถาบันภาพยนตร์และสื่อทัศนทัศน์ไต้หวัน (Taiwan Film and Audiovisual Institute) จัดงานสัมมนานานาชาติครั้งแรกในหัวข้อ Future to the Back: Archives in Motion โดยเชิญตัวแทนนักอนุรักษ์ภาพยนตร์จากสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินโดนีเซีย และไทย ร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นการทำงานและความท้าทายของงานอนุรักษ์สื่อทัศนทัศน์ในยุคปัจจุบัน

การสัมมนารวันแรก เริ่มที่ผู้เขียนบรรยายในหัวข้อ Unlocking the Thai Film Archive: A Journey Through Its History, Mission and Future ซึ่งบอกเล่าเรื่องราวความเป็นมาของหอภาพยนตร์ไทยตั้งแต่จุดเริ่มต้นที่อยู่ในสภาพลำบาก ก่อนที่จุดเปลี่ยนผ่านจะมาถึงในช่วงที่ได้รับอนุมัติให้เป็นองค์การมหาชน การกิจปัจจุบันทั้งในด้านการอนุรักษ์และเผยแพร่ รวมถึงความท้าทายในปัจจุบันและการคาดการณ์อนาคตของหอภาพยนตร์

หลังจากนั้น Hisashi Okajima ผู้อำนวยการหอภาพยนตร์แห่งชาติญี่ปุ่น บรรยายในหัวข้อ Film Archiving in Japan: Institutional Development and Contemporary Challenges บอกเล่าเรื่องราวพัฒนาการของหอภาพยนตร์ญี่ปุ่น คอลเลกชันสะสมที่สำคัญของเขา ตลอดจนความท้าทายที่เกิดจากภัยธรรมชาติและภัยคุกคามจากมนุษย์

DeSoto Brown นักประวัติศาสตร์และภัณฑารักษ์จากพิพิธภัณฑ์ Bishop รัฐฮาวาย บรรยายทางออนไลน์ในหัวข้อ When Images Speak: On Audiovisual Recording and Museum Narratives ที่พูดถึงการบอกเล่าประวัติศาสตร์ของฮาวายผ่านรูปภาพและสื่อทัศนทัศน์ของคนพื้นเมือง ทำให้เห็นประวัติศาสตร์อีกด้านของฮาวายที่ไม่เคยถูกพูดถึง

Kim Hong-Joon ผู้อำนวยการหอภาพยนตร์เกาหลีใต้ บรรยายในหัวข้อ Preserving the Past, Projecting the Future: The Mission and Vision of the Korean Film Archive ซึ่งบอกเล่าประวัติศาสตร์ความเป็นมาของหอภาพยนตร์เกาหลีและภารกิจปัจจุบัน โดยเฉพาะการเผยแพร่ภาพยนตร์ที่ได้รับอนุรักษ์ในวงกว้าง

วันแรกของงานจบด้วยการสัมมนาในหัวข้อ Reimagining Asian Cinema: Archives, Memory and Transnational Collaboration โดยเน้นการพูดถึงความร่วมมือการสร้างภาพยนตร์ของไต้หวันกับชาติต่าง ๆ ซึ่งผู้เขียนได้พูดถึงกรณีของนักแสดงไต้หวันที่มาแสดงภาพยนตร์ไทยอย่าง Jimmy Lin Chong นักร้องไต้หวันชื่อดัง เจ้าของฉายาเอลวิสตะวันออก ที่มาแสดงในเรื่อง *ไอ้ห่วย* (2514) ผลงานการกำกับของ ดอกดิน กัญญามาลย์ และ Yi Ming นักแสดงไต้หวันที่คนไทยรู้จักจากละครชุด *เปาปุ้นจิ้น* (2517-2518) และหน้าของเขาเป็นโลโก้ผงซึกฟอกยี่ห้อหนึ่ง ก่อนที่เขาจะมาเล่นบทกึ่งในภาพยนตร์เรื่อง *อยู่กับก๊ว* (2522) ผลงานการกำกับของ คมนั ธรรมเดชะ ที่เพิ่งได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติครั้งล่าสุด Arthur Chu ประธานกรรมการบริหารสถาบันฯ พูดถึงการบูรณะภาพยนตร์เรื่อง

Tracing to Expo '70 ซึ่งเปิดตัวรอบปฐมทัศน์งานเทศกาลภาพยนตร์โอซากา ซึ่งแสดงให้เห็นความสำคัญของภาพยนตร์ในการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างคนต่างชาติและต่างรุ่น Kim Hong-Joon เล่าเรื่องโปรดักชันหนังปลอมของเกาหลี ที่เกิดจากความพยายามหาผลประโยชน์จากนโยบายของรัฐบาลเกาหลีที่ให้สิทธิพิเศษต่อภาพยนตร์ท้องถิ่น ด้วยการซื้อภาพยนตร์ต่างประเทศเข้ามา แต่มาเพิ่มบางส่วนที่ถ่ายทำในเกาหลีโดยทีมงานเกาหลีเข้าไป เป็นต้น ซึ่งกลายเป็นว่าภาพยนตร์เหล่านี้จะมีเวอร์ชันเกาหลีด้วย

ในช่วงคำของวันนั้นมีการจัดฉายภาพยนตร์ที่ได้รับการอนุรักษ์และมีการใช้ภาพยนตร์อนุรักษ์ไปประกอบ เรื่อง *A Morning in Taipei*, *The Last Documentary Fossil* และ *In Trance We Gaze*

เช้าวันที่สอง ทางสถาบันฯ จัดให้ผู้เขียนและ Hisashi Okajima เดินทางไปเยี่ยมชมส่วนงานอนุรักษ์ ซึ่งตั้งอยู่ที่ตึกแถวในเขตอุตสาหกรรม Shulin ห่างจากสถานที่ตั้งปัจจุบันของอาคารสถาบันฯ ในเขต New Taipei ที่ให้บริการสาธารณะ ประมาณ 30-40 นาที ทางสถาบันฯ เข้าอาคารพาณิชย์และปรับปรุงเป็นส่วนงานอนุรักษ์ ผู้เขียนได้เดินชมห้องควบคุมอุณหภูมิสำหรับเก็บฟิล์มภาพยนตร์ ห้องตรวจสอบฟิล์มภาพยนตร์ ห้องแปลงสัญญาณฟิล์มภาพยนตร์ด้วยเครื่องสแกนเนอร์ ห้องแปลงสัญญาณเทปต่าง ๆ ทางสถาบันฯ มีแผนจะสร้างอาคารอนุรักษ์ใกล้กับอาคารที่ New Taipei

ในช่วงบ่ายงานเริ่มด้วยการบรรยายเรื่อง *Caring for the Forgotten: Women, Archives, and Collective Practices in Southeast Asia* โดย Lisabona Rahman นักอนุรักษ์ภาพยนตร์ชาวอินโดนีเซียและผู้ประสานงานการอบรมของสมาพันธ์หอภาพยนตร์นานาชาติ (International Federation of Film Archives: FIAF) เนื่องจากอินโดนีเซียไม่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่อนุรักษ์ภาพยนตร์ แต่มีการรวมกลุ่มของคนที่ยกกันอนุรักษ์ภาพยนตร์ ซึ่ง Lisabona เล่าถึงกลุ่มอิสระ Kelas Liarsip ที่เธอเป็นสมาชิกที่พยายามอนุรักษ์ผลงานภาพยนตร์อินโดนีเซียของผู้กำกับผู้หญิงที่ถูกกลืนอย่าง *Doctor Samsi* (2495) ผลงานกำกับของ Ratna Asmara ซึ่งจากข้อมูลที่มีอยู่ น่าจะเป็นผู้กำกับผู้หญิงคนแรกของอินโดนีเซีย

งานสัมมนาครั้งนี้จบด้วยการสัมมนาในหัวข้อ *Multiple Pathways to Image Accessibility: From Archives to Innovation* ซึ่งวิทยากรแลกเปลี่ยนกันในหัวข้อการนำภาพยนตร์ที่ได้รับอนุรักษ์ไปต่อยอดในงานต่าง ๆ Wood Lin โปรแกรมเมอร์เทศกาลภาพยนตร์สารคดีไต้หวันและเจ้าหน้าที่สถาบันฯ พูดถึงการใช้ประโยชน์จากภาพยนตร์โฆษณาชวนเชื่อในช่วงปี 2510 ทั้งในรูปแบบของภาพยนตร์สารคดีและงานศิลปะแบบจัดวางร่วมสมัย Chen Wei-Lun ผู้ช่วยภัณฑารักษ์จากพิพิธภัณฑ์ศิลปะเมืองไทเปใหม่ เล่าถึงการทำงานร่วมกับศิลปินรุ่นใหม่ที่น่าสนใจที่นำภาพยนตร์ที่อนุรักษ์มาตีความใหม่ Huang Hao-Jie ผู้อำนวยการหอภาพยนตร์เกาสง (Kaohsiung Film Archive) ได้บอกเล่าถึงภารกิจของหอภาพยนตร์เกาสง ซึ่งเป็นหอภาพยนตร์ที่ได้รับการสนับสนุนโดยเมือง ในการอนุรักษ์และโปรโมตเมืองเกาสง เป็นต้น

งานสัมมนานานาชาติครั้งแรกนี้ถือว่าได้รับกระแสตอบรับจากสาธารณชนค่อนข้างดี โดยสังเกตจากจำนวนผู้เข้าร่วมที่มีทั้งเจ้าหน้าที่สถาบัน คนทำงานในอุตสาหกรรมอนุรักษ์ภาพยนตร์ นักศึกษา นักวิชาการ คนรักหนัง มากกว่าหนึ่งร้อยคนในแต่ละวัน รวมทั้งคำถามและการแสดงความคิดเห็นของผู้ชมที่มีต่อวิทยากร ทำให้เห็นการตื่นตัวต่องานอนุรักษ์ในไต้หวันได้อย่างดี ทั้งนี้ จากการพูดคุยกับ Iris Du ผู้อำนวยการสถาบันฯ เธอคาดหวังว่าจะได้จัดงานสัมมนาแบบนี้อย่างต่อเนื่องในอนาคต

การเดินทางครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่ผู้เขียนได้ไปสถาบันฯ แห่งนี้ เจ้าหน้าที่สถาบันฯ หลายคนบอกว่า สถานที่ตั้งของสถาบันฯ ในเขต New Taipei ซึ่งอยู่ไกลจากเมือง เป็นอุปสรรคต่อการมาร่วมกิจกรรมของสถาบันฯ ก็น่าเปรียบเทียบกับประเด็นสถานที่ตั้งของหอภาพยนตร์ไทยที่ศาลายาไม่ได้ซึ่งผู้จะมาหอภาพยนตร์ไทยต้องใช้เวลาเดินทางจากอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิประมาณ 1 ชั่วโมง (หากการจราจรปกติ) โดยรถสาธารณะ ในขณะที่สถาบันฯ อยู่ไกลจากเมืองประมาณ 40 นาทีโดยรถไฟฟ้า ซึ่งมีความสะดวกสบาย ตรงเวลา และไม่ต้องเจอปัญหาการจราจรสำหรับผู้เขียนรู้สึกว่าเป็นโชคดีของสถาบันฯ แต่แน่นอน หากเทียบกับหอภาพยนตร์เกาหลีใต้หรือหอภาพยนตร์แห่งชาติญี่ปุ่นที่มีสถานที่ตั้งให้บริการประชาชนอยู่ในย่านเมืองก็คงยากจะเทียบกันได้ ●

มูราคามิ

หนังสือ ภาพยนตร์ พลเมืองโลก

ก้อง ฤทธิ์ดี

ฉบับนี้ขอแนะนำหนังสือสองเล่มในห้องสมุดและสตักสถาน เชิด ทรงศรี ที่น่าจะถูกใจแฟนวรรณกรรมที่เป็นแฟนภาพยนตร์ด้วย โดยเฉพาะผู้ที่ชื่นชอบ ฮารุกิ มูราคามิ นักเขียนญี่ปุ่นที่โด่งดังที่สุดในบรรดานักเขียนร่วมรุ่น มีนักอ่านทั่วโลกติดตามผลงานของเขาหลายล้านคน หนังสือขายดีทุกเล่มทั้งใหม่และเก่า และผลงานของเขายังถูกดัดแปลงเป็นภาพยนตร์มากมายตลอดหลายสิบปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะหนังรางวัลสุดยอดอย่าง *Burning* (2018) และ *Drive My Car* (2021)

Murakami Haruki on Film โดย มาร์ก ยามาเดะ ตีพิมพ์เมื่อ ค.ศ. 2024 เป็นหนังสือใหม่ที่เพิ่งเข้ามาในคอลเลกชันของห้องสมุดของหอภาพยนตร์ หน้าปกใช้ภาพจาก *Drive My Car* หนังสือทำให้ชื่อของมูราคามิกลายเป็นศาสตร์แห่งอารมณ์ขมหวานของนักดูหนังรุ่นใหม่ แต่โดยเนื้อหาแล้วหนังสือย้อนไปวิเคราะห์การดัดแปลงเรื่องสั้นของมูราคามิ ตั้งแต่ทศวรรษที่ 1980 เมื่อเรื่องสั้นในชุด *The Bakery Attack* ถูกนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์ครั้งแรก

ผู้เขียนปูพื้นฐานให้เห็นว่า ฮารุกิ มูราคามิ หลงใหลในภาพยนตร์ และอยากเป็นคนเขียนบทหนังมาก่อนที่จะกลายเป็นักเขียนนิยายเต็มตัว ประวัติคร่าว ๆ คือ มูราคามิเรียนปริญญาตรี สาขาการละครที่มหาวิทยาลัยวาเซดะ ในทศวรรษที่ 1960 แต่เพราะเขาตั้งใจจะเป็นคนเขียนบทภาพยนตร์ มูราคามิจึงแทบไม่ได้ดูละคร แต่กลับใช้เวลาดูหนังอย่างหนัก (และไม่ค่อยได้ไปร่วมประวักับนักศึกษาคนอื่น ๆ ที่ในขณะนั้นมักเดินขบวนเรียกร้องการเปลี่ยนแปลงในสังคมญี่ปุ่น) มูราคามิดูทุกอย่าง ทั้งหนังฝรั่งเศส อิตาลี อเมริกัน และญี่ปุ่น เช่น หนังของ อากิระ คูโรซาวะ และ มิกิโอะ นารุเสะ ที่สำคัญคือมูราคามิใช้เวลาอ่านบทหนังในห้องสมุดการละครของมหาวิทยาลัย บทหนังที่เขาชอบมากคือบทของ บิลลี ไวล์เดอร์ เรื่อง *Sunset Boulevard* (1950) และบทของคุโรซาวะเรื่อง *Stray Dog* (1949) มูราคามิยังเคยบอกว่า การอ่านบทหนังเหล่านี้ส่งผลต่อวิธีการเขียนนิยายของเขาในเวลาต่อมา

หนังสือแบ่งบทตามภาพยนตร์เรื่องเด่นที่สร้างจากนิยายหรือเรื่องสั้นของมูราคามิ ได้แก่ *The Bakery Attack*, *Drive My Car*, *Norwegian Wood*, *Tony Takitani*, *Burning*, *Blind Willow*, *Sleeping Woman* แต่ละบทเล่าบริบทของหนังสือ ภาพยนตร์ ผู้กำกับ ภาษาหนัง วิเคราะห์ธีม รวมทั้งกลไกการดัดแปลงอันเป็นหัวใจของการนำตัวหนังสือไปถ่ายทอดเป็นภาพ

เช่นในบทของ *Drive My Car* ผู้เขียนยกประเด็นการ “ดัดแปลง” (adaptation) และ “การแปล” (translation) เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์อันซับซ้อนหลายระดับระหว่างวรรณกรรม ภาพยนตร์ ละคร บทบาทของมูราคามิในฐานะนักเขียนและนักแปลวรรณกรรม (เขาแปลนิยายอเมริกันเป็นภาษาญี่ปุ่นหลายเล่ม) การดัดแปลงบทละครของเชกอฟอันเป็นส่วนสำคัญในเรื่อง *Drive My Car* และการดัดแปลงตัวเรื่องสั้นมาเป็นหนังของผู้กำกับ เรียวสุเกะ ฮามากูจิ การที่ฮามากูจิใช้เรื่องสั้นมากกว่าหนึ่งเรื่องเพื่อประกอบสร้าง *Drive My Car* และการที่เขาเลือกขยายภาพละครของ

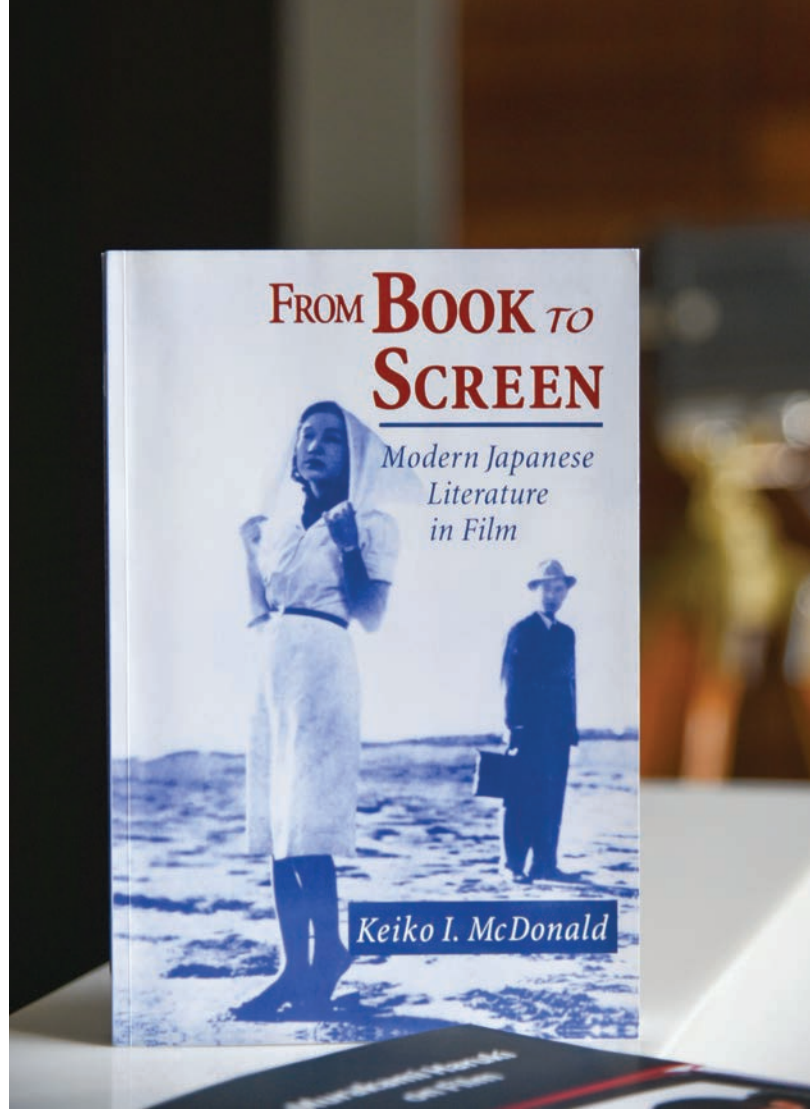
เชอพอซอห์นทบลงในเนื้อเรื่องหลักของหนังสือ “การดัดแปลงอย่างสร้างสรรค์” (creative adaptation) เช่นนี้ นอกจากจะขยายขอบเขตการเล่าเรื่องและสื่อความหมายยังนำไปสู่คำถามคลาสสิกที่ว่า การแปลหรือดัดแปลงตัวบทควรมี “ความซื่อสัตย์ต่อต้นฉบับ” (fidelity) มากน้อยเพียงใดและเพื่ออะไร

ผู้เขียนวิเคราะห์ว่า ประเด็นหลักในเรื่องแต่งของมูราคามิคือการที่อดีตสามารถส่งผลกระทบต่อปัจจุบัน และการแบ่งขั้วทางจินตนาการของประวัติศาสตร์ญี่ปุ่น ระหว่างช่วงเวลาอันยุ่งเหยิงในอดีตกับยุคบริโภคนิยมสมัยใหม่ ประเด็นเหล่านี้ไม่ได้โดนใจเฉพาะคนอ่านญี่ปุ่น ดังที่เห็นประจักษ์ว่านิยายของมูราคามิมีลักษณะ “เป็นพลเมืองโลก” ทำให้คนทำหนังจากหลากหลายวัฒนธรรมนำงานของเขาไปสร้างเป็นหนังในหนังสือมีบทที่พูดถึงหนังสามเรื่อง *Norwegian Wood* (2010) ที่ถูกทำเป็นหนังโดยผู้กำกับชาวเวียดนาม-ฝรั่งเศส ตรัน อานห์ ฮุง, *Tony Takitani* (2004) ถูกสร้างเป็นหนังโดย จุน อิชิกาวะ และ *Burning* (2018) ถูกดัดแปลงเป็นหนังเกาหลีโดย อีซางดอง โดยเฉพาะเรื่องหลังสุด การดัดแปลงนิยายญี่ปุ่นเป็นหนังเกาหลีทำให้เห็นความเชื่อมโยงของภาวะสมัยใหม่ที่เกาหลีต้องเผชิญหน้าไม่ต่างกับญี่ปุ่น ความเปล่าเปลี่ยวอันเป็นผลจากเศรษฐกิจที่ร่ำรวยและสถานะ “ประเทศโลกที่หนึ่ง” ที่ได้มาอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดแรงเสียดทานกับอดีตที่เจ็บปวด การเมืองที่เต็มไปด้วยบาดแผล และบรรดาคนที่ถูกทิ้งไว้ข้างหลัง

ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับภาพยนตร์ในบริบทญี่ปุ่นช่วงหนึ่งศตวรรษที่ผ่านมาถูกวิเคราะห์อย่างละเอียดในหนังสืออีกเล่ม

From Book to Screen: Modern Japanese Literature in Film โดย เคโกะ ไอ. แมคโดนัลด์ เล่มนี้มีความเป็นวิชาการมากกว่า อีกทั้งยังย้อนกลับไปพูดถึงวรรณกรรมและหนังในช่วงรุ่งโรจน์ของอุตสาหกรรมหนังญี่ปุ่นยุคก่อนและหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อพิจารณาประกอบกับหนังสือเล่มแรกที่ว่าด้วยงานของมูราคามิ เปิดทางให้เราเห็นความใกล้ชิดอันมีมายาวนานต่อเนื่อง และการที่ศิลปะแขนงใหม่อย่างภาพยนตร์ทั้งพึ่งพาบุญและช่วยขยายศักยภาพให้งานวรรณกรรม

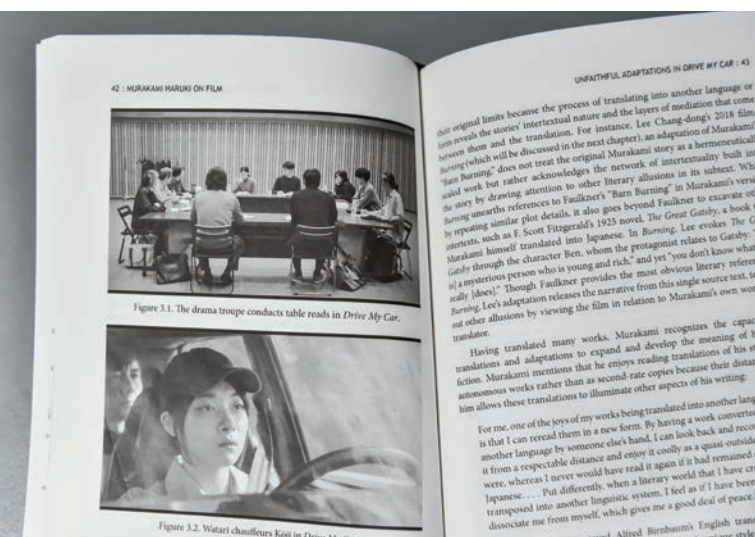
บทที่น่าสนใจพูดถึง อากิระ คุโรซาวะ กับการนำนิยายเรื่องสั้นสองเรื่องของเรียวโนะสุเกะ อาคุตะกาวะ อย่าง *In the Grove* และ *Rashomon* มาสร้างเป็นหนังคลาสสิก *Rashomon* (1950) ที่พลิกฟื้นวงการหนังญี่ปุ่น

หลังสงคราม รวมทั้งผู้กำกับ เคจิ มิโซกุจิ ที่สร้างหนังจาวรรณกรรมหลายเรื่อง เช่น *A Picture of Madame Yuki* (1950) จากนิยายของ เซอิชิ ฟุนาฮาชิ และ *Miss Oyu* (1951) สร้างจากนิยายขนาดกลางของ จุนอิชิโร ทานิชากิ โดยผู้เขียนชี้ให้เห็นถึงการปรับกลวิธีการเล่าเรื่อง และการที่ภาพยนตร์เลือกเล่าเรื่องในแบบที่ใกล้ชิดตัวละครหลักมากกว่าจะทิ้งระยะห่างเหมือนในนิยายต้นฉบับ

นักเขียนรางวัลโนเบลของญี่ปุ่น ยาสึนาริ คาวาบาตะ มีนิยายเรื่องดังชื่อ *The Izu Dancer* ที่ถูกสร้างเป็นหนังถึงหกครั้ง ตั้งแต่หนังสือออกขายเมื่อปี 1926 โดยการดัดแปลงครั้งแรกกลายเป็นหนังเงียบในชื่อเดียวกัน ออกฉายเมื่อปี 1933 และครั้งสุดท้ายคือปี 1976 แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลอันยาวนานของนิยายต้นทางที่มีต่อคนทำหนังญี่ปุ่น หนังสือเล่มนี้ยังพูดถึงการทำงานร่วมกันของนักเขียนและคนทำหนังคู่สำคัญ ได้แก่ โคโตะ อาเบะ กับ อิโรชิ เทชิคาฮาระ ออกดอกออกผลเป็นหนังเรื่อง *The Pitfall* (1962), *The Woman in the Dunes* (1964), *The Face of Another* (1966) และ *The Ruined Map* (1968) ส่วนนักเขียนระดับตำนานอีกคนของญี่ปุ่น ยูจิโอะ มิซิมะ มีนิยายเรื่องดัง *The Temple of the Golden Pavilion* ถูกนำไปสร้างเป็นหนังโดย โยอิชิ ทากาบายาชิ ในปี 1976

จะเห็นได้ว่าศิลปินญี่ปุ่นจากสองศาสตร์มีความเกี่ยวโยงทางความคิดกันมานับศตวรรษ เพิ่มพูนสายธารแห่งแรงบันดาลใจไม่หยุดนิ่ง และต่อมายังก้าวข้ามเส้นแบ่งของวัฒนธรรมนำตัวหนังสือญี่ปุ่นไปสู่โลกแห่งอารมณ์ความรู้สึกที่สัมผัสได้โดยคนทั้งโลก อย่างในงานของ ฮารุกิ มูราคามิ ●

มองโรงหนัง ในกรุงหนังขาวและหนังสารคดี ของหอภาพยนตร์ ตอนที่ 1

ธิดิพงษ์ ก่อสกุล

คอลเลกชันให้บริการของหอภาพยนตร์มีภาพยนตร์ขาวและภาพยนตร์สารคดีอยู่จำนวนหนึ่งที่ได้อันึกภาพโรงภาพยนตร์ทั้งในกรุงเทพฯ และโรงภาพยนตร์ตามภูมิภาคต่าง ๆ แม้ว่าภาพยนตร์เหล่านั้นจะไม่ได้มี “โรงภาพยนตร์” เป็นจุดมุ่งหมายหลักในการนำเสนอ แต่ภาพที่ปรากฏบนแผ่นฟิล์มก็แสดงให้เห็นถึงรูปลักษณ์ของอาคารโรงภาพยนตร์ บรรยากาศของผู้คน และเหตุการณ์ซึ่งมีฉากหลังหลายช่วงเวลา แต่ทั้งหมดล้วนครอบคลุมอยู่ในช่วงเวลาของการจัดฉายในโรงภาพยนตร์ประเภทสแตนดาร์ดอะโลน

เป็นเวลาเกือบ 5 ทศวรรษที่โรงภาพยนตร์สแตนดาร์ดอะโลนมีบทบาทเป็นศูนย์กลางหนึ่งในด้านความบันเทิงของผู้คน ก่อนที่บทบาทนั้นจะลดน้อยลงไปตามการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย จากการเติบโตของโรงภาพยนตร์มัลติเพล็กซ์ในห้างสรรพสินค้า ไปจนถึงการรับชมภาพยนตร์ผ่านแพลตฟอร์มสตรีมมิงซึ่งทำให้การ “ไปโรงหนัง” ไม่ได้เป็นกิจกรรมสำคัญเช่นเดิม พื้นที่ที่เคยรองรับผู้ชมจำนวนมากจึงทยอยปิดตัว เหลือร่องรอยเพียงอาคารที่ดัดแปลงไป หรือภาพบนแผ่นฟิล์มที่ช่วยยืนยันว่า ครั้งหนึ่งโรงหนังสแตนดาร์ดอะโลนเคยมีบทบาทในชีวิตประจำวันของผู้คน

ภาพยนตร์ที่จะนำเสนอในบทความชุดนี้ จำนวนมากเป็นภาพยนตร์ข่าวการเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรภาพยนตร์ของพระบรมวงศานุวงศ์หลายพระองค์ ซึ่งแม้จะเป็นภาพบันทึกเหตุการณ์ที่เชื่อมโยงกับราชสำนักและกิจกรรมการชมภาพยนตร์ แต่เพราะพิธีการมักจัดขึ้นในเวลากลางคืน รายละเอียดของตัวอาคารโรงภาพยนตร์จึงปรากฏเพียงบางส่วนของภาพที่ได้จึงเน้นบรรยากาศความเคลื่อนไหวของผู้คน การเฝ้ารับเสด็จและการประดับประดาในพิธีมากกว่ารูปลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของโรงภาพยนตร์เอง แต่นอกจากภาพยนตร์ข่าวในพระราชสำนักแล้ว ยังมีภาพยนตร์สารคดีภาพยนตร์ส่วนตัวที่บันทึกกิจกรรมการเดินทางท่องเที่ยว ตลอดจนข่าวเหตุการณ์ประจำวัน เกือบไม่มีหนังที่ตั้งใจถ่ายโรงหนังเพื่อเสนอเรื่องราวของโรงหนังอย่างจริงจัง แต่พบในฐานะที่เป็นประเด็นในข่าวอย่างการตรวจป้องกันอุบัติเหตุสถานที่หรือสถานที่เกิดเหตุ เช่น ไฟไหม้ เกิดคดีอาชญากรรม ตลอดจนบังเอิญติดเข้ามาในภาพหรือเป็นฉากผ่าน แต่เมื่อปรากฏอยู่ในหนังแล้วก็กลายเป็นบันทึกประวัติศาสตร์ บันทึกสังคม และความทรงจำ

บทความคอลัมน์คลังอนุรักษฉบับนี้รวบรวมภาพยนตร์ประเภทข่าวและสารคดีที่มีภาพของโรงภาพยนตร์สแตนดาร์ดอะโลนต่าง ๆ แม้เป็นเพียงส่วนน้อยของโรงภาพยนตร์ทั้งหมดที่เคยประกอบกิจการและอยู่ในความทรงจำของคนดูหนัง เพื่อรำลึกถึงช่วงเวลาสำคัญหนึ่งของประวัติศาสตร์โรงภาพยนตร์ไทย โดยเสนอตามลำดับตัวอักษรของชื่อโรงภาพยนตร์แบ่งออกเป็น 3 ตอน จนครบจำนวน 40 โรงภาพยนตร์

กรุงเกษม

โรงภาพยนตร์ขนาด 1,100 ที่นั่ง ริมคลองผดุงกรุงเกษม ใกล้หัวลำโพง เปิดฉายรอบปฐมทัศน์วันที่ 4 พฤศจิกายน 2498

- **การสร้างโรงภาพยนตร์กรุงเกษม** [2498] ขาวดำ/เสียง 13.40 นาที ภาพยนตร์สารคดีบันทึกการก่อสร้างโรงภาพยนตร์กรุงเกษม ถ่ายทำโดย เฉิน หมินอิง มีภาพคนงานก่อสร้างขณะทำงานตอกเสาเข็ม เทคอนกรีต ลักษณะบุล อัสวานันท์เจ้าของบริษัทภาพยนตร์กรุงเกษม จำกัด เดินทางงานด้านบันทึก ไกลออกไปข้างหลังคือย่านรถไฟบริเวณสถานีกรุงเทพ
- **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรภาพยนตร์ FBI 009** จากเศษสรุปข่าว 10-11 กรกฎาคม 2508 ขาวดำ/เสียง 0.45 นาที ช่อง 9 โดยมี พล.ต.อ. ประเสริฐ รุจิรวงศ์ อธิบดีกรมตำรวจ และคณะเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลตำรวจ กรรมการมูลนิธิรุจิรวงศ์ รวมถึงผู้จัดการแสดง เฝ้ารับเสด็จ

แกรนด์

โรงภาพยนตร์ขนาด 1,400 ที่นั่ง ย่านวังบูรพา เปิดฉายประมาณปี 2499

- ภาพวัด, ถนน, โรงหนังต่าง ๆ [2504] ขาวดำ/เสียง 16.36 นาที สร้างโดย วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ สันนิษฐานว่าเป็นการทดลองถ่ายภาพยนตร์และได้บันทึกสถานที่ต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ ไว้เป็นจำนวนมาก

โรงภาพยนตร์แกรนด์อันใหญ่โตโอ่อ่าที่ปรากฏในภาพยนตร์กำลังจัดฉายเรื่อง *เงาเพชรฆาต (The Naked Edge)*

- บรรยายภาพโรงภาพยนตร์ต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ จากเศษสรูปขาว วันที่ 1-4 ตุลาคม 2510 ขาวดำ/เสียง 0.45 นาที ช่อง 9 รวมภาพของโรงภาพยนตร์หลายแห่งในกรุงเทพฯ บรรยายภาพผู้ชมให้ความสนใจซื้อตั๋วชมภาพยนตร์อย่างเนืองแน่น

- กรุงเทพมหานคร [2510] ขาวดำ/เสียง 24.29 นาที สร้างโดย กระทรวงศึกษาธิการ ภาพยนตร์สารคดีนำเสนอสถานที่สำคัญด้านต่าง ๆ ของกรุงเทพฯ โรงภาพยนตร์แกรนด์ที่ปรากฏในภาพยนตร์กำลังจัดฉายเรื่อง *เหยื่ออาณานิคมเถื่อน (The Appaloosa)*

- สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ ทอดพระเนตรภาพยนตร์รอบปฐมทัศน์เรื่องชีวิตนี้เพื่อเธอ ขาวในพระราชสำนัก 16 กุมภาพันธ์ 2522 สี/เสียง 1.19 นาที ช่อง 3

ควีนส์

โรงภาพยนตร์ขนาด 1,390 ที่นั่ง ศูนย์การค้าวังบูรพา เปิดฉายรอบปฐมทัศน์วันที่ 30 มกราคม 2497

- บรรยายภาพโรงภาพยนตร์ต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ เศษสรูปขาว วันที่ 1-4 ตุลาคม 2510

- ภาพวัด, ถนน, โรงหนังต่าง ๆ [2504] โรงภาพยนตร์ควีนส์ที่ปรากฏในภาพยนตร์กำลังจัดฉายเรื่อง *แก๊งใจวัยรุ่น (Gidget Goes Hawaiian)*

- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ เสด็จฯ ทอดพระเนตรภาพยนตร์เรื่อง *Lawrence of Arabia* 28 ตุลาคม 2506 ขาวดำ/เสียง ช่อง 4

คิงส์

โรงภาพยนตร์ขนาด 1,100 ที่นั่ง ศูนย์การค้าวังบูรพาเปิดฉายรอบปฐมทัศน์ในปี 2496 อยู่ภายใต้การบริหารเดียวกับโรงภาพยนตร์แกรนด์และโรงภาพยนตร์ควีนส์

- กรุงเทพมหานคร [2510] โรงภาพยนตร์คิงส์ที่ปรากฏในภาพยนตร์กำลังจัดฉายเรื่อง *ไวเออร์ป สิงห์ปืนไว WYATT EARP GUNFIGHTER*

- โรงภาพยนตร์ดังฉายภาพยนตร์

ในรอบเวลา 12.00 น. ตามประกาศ

ของรัฐบาล จากเศษสรูปขาว วันที่

1-4 มกราคม 2517 ขาวดำ/เสียง

0.50 นาที ช่อง 9 จากมาตรการ

ประหยัดพลังงานเนื่องจากน้ำมัน

เชื้อเพลิงขาดแคลน แม้ว่าจะมีประชาชนต้องการเข้าชมภาพยนตร์ตาม

โรงภาพยนตร์ต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก แต่รัฐบาลได้ประกาศให้งดฉาย

ภาพยนตร์ในรอบเวลา 12.00 น. แม้ว่าจะมีการรวมตัวกันคัดค้านจาก

ผู้ประกอบการในวงการภาพยนตร์ เช่น เจ้าของโรงภาพยนตร์ ผู้สร้าง

ผู้จัดจำหน่าย ตลอดจนดารานักแสดงก็ก็ตาม

- ประชาชนชาวพระนครเฉลิมฉลองอย่างครื้นเครงในโอกาสวันขึ้นปีใหม่

พ.ศ. 2517 จากสรูปขาวรอบสัปดาห์ วันที่ 5 มกราคม 2517 ขาวดำ/เสียง

1.35 นาที ช่อง 9 เหตุการณ์ต่อเนื่องกัน แม้ว่าจะมีนโยบายประหยัดพลังงาน

แต่ประชาชนเฉลิมฉลองโอกาสวันขึ้นปีใหม่ด้วยการมาชมภาพยนตร์ที่

โรงหนังคิงส์อย่างเนืองแน่น

โคลีเซียม

โรงภาพยนตร์ขนาด 1,300 ที่นั่ง ใกล้สี่แยกยมราช เขตราชเทวี สันนิษฐานว่าเปิดราวปี 2510

- THAILAND OPPORTUNITY

UNLIMITED ไทยนิยม (2511) สี/

เสียง 26.54 นาที สร้างโดยสำนักงาน

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

เพื่อกิจการอุตสาหกรรม ร่วมกับ

ยูซอม (The United States Opera-

tions Mission to Thailand: USOM) สารคดีภาษาต่างประเทศ แนะนำข้อมูล

พื้นฐานประเทศไทย โดยนำเสนอภาพให้เห็นถึงพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ด้านต่าง ๆ ภาพของโคลีเซียมถูกนำเสนอร่วมกับโรงภาพยนตร์อื่น ๆ

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของธุรกิจความบันเทิงที่กำลังเติบโต

- สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ เสด็จฯ ไปทอดพระเนตร

ภาพยนตร์ *บุษบาเร่รัก Sweet Charity* รอบปฐมทัศน์ จากเศษสรูปขาว

วันที่ 30-31 ธันวาคม 2512 ขาวดำ/เสียง 1.05 นาที ช่อง 9 นายกองค้การ

นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กราบฯ ถวายรายงานการจัดฉายภาพยนตร์

เพื่อหารายได้โดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย

- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ทอดพระเนตรภาพยนตร์รอบปฐมทัศน์ เรื่องคนใจบอด 31 กรกฎาคม 2514 ชาวพระราชสำนัก สี/เงียบ 2.09 นาที ช่อง 3 โดยมีเพชรฯ เชาวราชนักร์ ผู้แสดงนำในภาพยนตร์เรื่องนี้และนักแสดงท่านอื่น ๆ รวมทั้ง อาภัสรา หงสกุล นางงามจักรวาล เฝ้ารับเสด็จ

- มาตรการประหยัดไฟส่งผลกระทบต่อสถาบันบันเทิงและโรงภาพยนตร์ ในกรุงเทพฯ 2 มกราคม 2517 ชาวดำ/เงียบ 1.17 นาที ช่อง 9 นักข่าวนำเสนอภาพกรุงเทพฯ และกิจการร้านค้าเวลากลางคืน เพื่อนำเสนอผลกระทบของมาตรการประหยัดไฟฟ้า แม้จะมีคำสั่งห้ามใช้ไฟฟ้าในการโฆษณาสินค้า แต่ป้ายชื่อของกิจการยังสามารถเปิดใช้การได้ ป้ายไฟโรงภาพยนตร์โคลีเซียมและกิจการอื่น ๆ จึงยังส่องสว่างท่ามกลางบรรยากาศของความเงียบเหงา

เฉลิมเบตร์

โรงภาพยนตร์ขนาด 1,300 ที่นั่งเชิงสะพานยศเสใกล้กับโรงเรียนเทพศิรินทร์ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร เปิดฉายรอบปฐมทัศน์วันที่ 1 ธันวาคม 2504

- สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ทอดพระเนตรภาพยนตร์รอบปฐมทัศน์เรื่องสมเด็จพระนเรศวรมหาราช 28 กรกฎาคม 2516 ชาวในพระราชสำนัก สี/เงียบ 1.31 นาที ช่อง 3 ภาพยนตร์เรื่อง สมเด็จพระนเรศวรมหาราช เป็นบันทึกกละคอนดึกดำบรรพ์ซึ่งจัดแสดง ณ โรงละครแห่งชาติ ธันวาคม 2515 สร้างขึ้นเพื่อหารายได้เป็นการกุศลเมื่อเสด็จฯ ถึง พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอนุสรณ์มงคลการ และคณะผู้จัดสร้างภาพยนตร์ เฝ้ารับเสด็จก่อนเข้าสู่ภายในโรงภาพยนตร์
- ภาพวัด, ถนน, โรงหนังต่าง ๆ [2504] จากคัตเอาต์ที่ปรากฏทำให้ทราบว่ขณะนั้นโรงภาพยนตร์เฉลิมเบตร์กำลังมีโปรแกรมฉายเรื่อง มนต์รักทะเลใต้ (SOUTH PACIFIC)

ภายในโรงภาพยนตร์เฉลิมชัย ปี 2500 และ 2537

เฉลิมชัย

ใกล้ตลาดช่องแค อำเภอดาคลี จังหวัดนครสวรรค์ เปิดฉายในปี 2494 สันนิษฐานว่าเป็นโรงภาพยนตร์แรกในอำเภอดาคลี ก่อนการเข้ามาของทหารอเมริกัน ที่จะเกิดโรงภาพยนตร์มากมายขึ้นในภายหลัง

- พิธีมงคลสมรส นางเฉลียวกับนายแก้ว เฉลิมพิชัย 11 พ.ค. 2500 ณ โรงหนังเฉลิมชัย ตลาดช่องแค ชาวดำ, สี/เงียบ 19.07 นาที ถ่ายภาพ: ทรัพย์สินภาพยนตร์ ภาพยนตร์บันทึกเหตุการณ์ประเพณีงานแต่งที่ผสมผสานไทย-จีน ฝ่ายนายแก้ว เฉลิมพิชัย เจ้าบ่าวเดินทางโดยรถไฟจากสถานีรถไฟช่องแคมาถึงสถานีรถไฟจันทเสน อำเภอบรรพตพิสัย เพื่อสูขอและรับตัวนางเฉลียว เจ้าสาว กลับมาที่ช่องแค บรรยากาศของงานเลี้ยงฉลองโต๊ะจีนร่วมกันในโรงหนังเฉลิมชัย ซึ่งเป็นกิจการของครอบครัวเฉลิมพิชัย แม้ไม่เห็นภาพภายนอกของโรงภาพยนตร์ แต่จากข้อมูลโรงภาพยนตร์เฉลิมชัย เคยดำเนินกิจการอย่างเฟื่องฟู และมีรอบฉายภาพยนตร์ชื่อดังอย่าง ช้างเพื่อนแก้ว มากกว่า 10 รอบต่อวัน

เฉลิมตัน

เดิมเป็นโรงละครเฉลิมตันดิ ก่อนเปลี่ยนชื่อมาเป็นโรงภาพยนตร์เฉลิมตัน ในปี 2472 และเปลี่ยนเป็นโรงภาพยนตร์สยาม ปี 2517 ดำเนินงานต่อเนื่องเครือโคลีเซียมฟิล์มของ คมน์ อรรถเดช บริเวณสี่แยกถนนเยาวราช ตัดถนนตึกก อำเภอมือง จังหวัดภูเก็ต

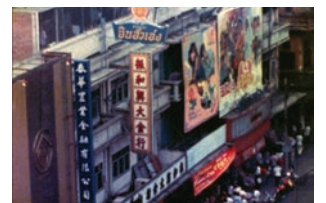
- ภูเก็ต-สงขลา-เกาะยอ (2496) สี/เงียบ 17.22 นาที สร้างโดยแท้ ประกาศวุฒิสาร ภาพยนตร์บันทึกการเดินทางท่องเที่ยวของแท้ ประกาศวุฒิสาร ได้บันทึกภาพด้านหน้าโรงภาพยนตร์ ป้ายชื่อของโรงภาพยนตร์ที่ปรากฏเป็นเฉลิมตันดิ แม้จากบางหลักฐานในช่วงเวลานั้นจะเปลี่ยนเป็น “เฉลิมตัน” แล้ว อย่างไรก็ตามถดลงมาด้านล่างมีป้าย “เรจิจิต” ซึ่งเป็นอีกหนึ่งโรงภาพยนตร์ในอดีตของภูเก็ต ซึ่งมีที่ตั้งอยู่บริเวณวงเวียนหอนาฬิกา และในปี 2496 น่าจะยังไม่เริ่มกิจการ จึงเป็นปริศนาสำหรับผู้เขียนว่าป้าย “เรจิจิต” นี้มาติดอยู่ที่หน้าโรงเฉลิมตันได้อย่างไร

เฉลิมราษฎร์

โรงภาพยนตร์รูปแบบตึก ตรงข้ามปากซอยเยาวพานิช ถนนเยาวราช (คนละโรงกับศาลาเฉลิมราษฎร์ ถนนสาทร) หนึ่งในโรงมหรสพ/โรงจั่ว และโรงภาพยนตร์สำคัญของย่านวังบูรพา-เยาวราช ในช่วงก่อนทศวรรษ 2490-2500 จากโรงจั่วปรับปรุงเป็นโรงภาพยนตร์ และเปลี่ยนชื่อเป็น ชิงฮังจิ๋ว ราวปี 2508 อย่างไรก็ตามต่อมากลับมาเป็นโรงจั่วอีกครั้งสำหรับการฉายหนัง

- สำเพ็ง (2525) สี/เสียง 60 นาที ผลงานของ สุรพงษ์ พินิจคำ นักสร้างภาพยนตร์อิสระที่บันทึกความเป็นไปทั่วทุกมุมของย่านสำเพ็ง เยาวราช เพื่อบอกเล่าเรื่องราวใน 1 วัน ใช้เทคนิค

ตัดต่อเพื่อเดินเรื่องและเพลงบรรเลงประกอบโดยไม่มีคำพูดบรรยายใด ๆ ภาพยนตร์เรื่อง *ส่าเพ็ง* นี้ถ่ายโรงภาพยนตร์จำนวนมากในย่านเยาวราชที่ยังคงปรากฏให้เห็นในปี 2525 เฉลิมราชม์ถูกถ่ายจากมุมสูง หน้าโรงเห็นผู้คนสัญจรบนทางเท้าด้วยความคึกคัก

เทียนกัวเทียน

เยื้องกับโรงเฉลิมราชม์เป็นโรงจิว-โรงภาพยนตร์รูปแบบตึกเช่นกัน เทียนกัวเทียนคือชื่อเดิมของตึก ซึ่งเคยประกอบด้วยโรงจิว โรงรับจำนำ และร้านทอง ต่อมาได้เปิดแสดงจำป๊ะ และหันมาฉายภาพยนตร์ควบสองเรื่องตั้งแต่ปี 2519

● *ส่าเพ็ง* (2525) โรงภาพยนตร์

เทียนกัวเทียนในสารคดี *ส่าเพ็ง* ของ สุรพงษ์ พินิจคำ นั้นเป็นภาพที่หาดูไม่ยากนัก คือเป็นภาพในยามค่ำคืน ประดับประดาไฟอย่างสวยงาม แม้ปรากฏอยู่เพียงไม่กี่วินาที ก็ยังเห็นได้ถึงความคึกคักของการเป็นสถานบันเทิงยามค่ำคืน

นิวยอร์ก

ใกล้สี่แยกสะพานควาย เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร เปิดทำการในปี 2522

● ตำรวจนำตัวคนร้ายทำแผนประทุษกรรมนักศึกษาหญิงที่โรงภาพยนตร์นิวยอร์ก กรกฎาคม 2525 สี/เสียง 1.41 นาที ช่อง 5 ภาพยนตร์ข่าวตำรวจนำตัวคนร้ายทำแผนประทุษกรรมฆาตกรรมนักศึกษาหญิง ประชาชนจำนวนมากเฝ้ารอบบริเวณหน้าโรงภาพยนตร์ เจ้าหน้าที่ตำรวจนำตัวคนร้ายทำแผนอาชญากรรมภายในโรงภาพยนตร์ และบริเวณห้องน้ำซึ่งเกิดเหตุฆาตกรรม จากข่าวนี้โรงภาพยนตร์กลายเป็นฉากหลังของเหตุการณ์สะเทือนขวัญผู้คน และภาพยนตร์ข่าวเป็นภาพบันทึกของผู้คน สถานที่ และอารมณ์ความรู้สึกของผู้คนในสังคม

บ้านขมิ้นเรียวเตอร์

โรงหนังชั้นสอง ตลาดบ้านขมิ้น ถ.อรุณอมรินทร์ เปิดทำการก่อนปี 2500 ประสบเหตุเพลิงไหม้ในวันที่ 6 สิงหาคม 2513 จนต้องเลิกกิจการ

● ผู้กำกับการกองตำรวจ

ดับเพลิงและรองอธิบดีกรมตำรวจควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ดับเพลิง กรณีเพลิงไหม้โรงภาพยนตร์บ้านขมิ้น ข่าวประจำวัน สิงหาคม 2513 สี/เสียง 2.50 นาที

ช่อง 3 วาระสุดท้ายของโรงภาพยนตร์บ้านขมิ้น ใกล้สี่แยกศิริราช ธนบุรี เจ้าหน้าที่ตำรวจดับเพลิงและอาสาสมัครช่วยกันฉีดน้ำดับเพลิงอยู่เป็นเวลานานเพลิงจึงสงบ มีบ้านเรือนประชาชนที่เป็นตึกแถวถูกเพลิงเผาไปหลายหลัง เป็นที่น่าเสียดายที่ยังไม่ค้นพบภาพเมื่อโรงภาพยนตร์ที่เคยให้ความบันเทิงกับชาวธนบุรียังดำเนินกิจการอยู่ เหลือแต่เพียงภาพความพินาศวาวอดในกองเพลิง

บุศยพรรณ

ชื่อเดิม โรงหนังท่าเรือตึกกัก ตั้งอยู่บริเวณเชิงสะพานรัตนสถาน ถนนสามเสน เขตพระนคร เปิดทำการก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 เคยเป็นโรงสเกตก่อนจะเปลี่ยนเป็นโรงหนัง ฉายทั้งกลางวันกลางคืน เก็บเงินค่าดูกลางวันเพียง 1 สตางค์ ประสบเหตุเพลิงไหม้เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2524 (บางแหล่ง 28 มิถุนายน 2524)

● เจ้าหน้าที่ดับเพลิงระงับ

เหตุเพลิงไหม้โรงภาพยนตร์บุศยพรรณ สี/เสียง 1.24 นาที ช่อง 5 เจ้าหน้าที่ดับเพลิงระงับเหตุเพลิงไหม้โรงภาพยนตร์บุศยพรรณประชาชนโดยรอบรีบขนทรัพย์สินออกจากบ้านเรือน ประชาชนมุงดู

เหตุการณ์ เจ้าหน้าที่ดับเพลิงฉีดน้ำดับไฟ โรงภาพยนตร์เสียหายมาก ต้องรื้อถอนและหยุดกิจการนับแต่นั้น

ติดตามเรื่องราวของโรงภาพยนตร์ในคลังอนุรักษภาพยนตร์ตอนที่ 2 ในคอลัมน์คลังอนุรักษ จดหมายข่าวหอภาพยนตร์ฉบับต่อไป ●

* ข้อมูลโรงภาพยนตร์จากเพจโรงภาพยนตร์ในประเทศไทย เพจเฮียเซ่งเล่าเรื่อง และเพจคนเล่นจิว

After the Incident หลังเหตุมหัศจรรย์ นิทรรศการใหม่ของหอภาพยนตร์

ทีมงานนิทรรศการ

“หลังเหตุมหัศจรรย์” หรือ After the Incident คือนิทรรศการหมุนเวียนใหม่ที่ห้องชั้น 2 ในอาคารสรรพาสถาปัตยกรรม เป็นอีกงานที่แสดงการเชื่อมต่อระหว่างอดีตกับปัจจุบัน ตอกย้ำหลักการว่าประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ในบริบทต่างๆ ยังคงส่งอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อคนทำงานศิลปะร่วมสมัย

ต้นกำเนิดของนิทรรศการ “After the Incident หลังเหตุมหัศจรรย์” ย้อนกลับไปเมื่อเดือนกันยายนปีที่แล้ว เมื่อหอภาพยนตร์เปิดพื้นที่ให้ทีมงานของเทศกาลสยามอนิเมะ SiamANIMA (Siam International Animation Festival) จัดแสดงนิทรรศการที่ใช้เทคนิคแอนิเมชันเป็นส่วนประกอบหลัก หลังจากงานดังกล่าวผ่านพ้นไป หอภาพยนตร์ต้องการต่อยอดเนื้อหาและสร้างประสบการณ์รับชมที่เกี่ยวกับงานแอนิเมชัน อันเป็นสาขาศิลปะภาพเคลื่อนไหวที่เติบโตอย่างรวดเร็วในประเทศไทย และเป็นสาขาหนึ่ง

ของประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ไทย ที่คนมักมองข้าม ประกอบกับในปี 2568 เป็นวาระครบรอบ 70 ปีของ เหตุมหัศจรรย์ (Amazing Incidents) ภาพยนตร์การ์ตูนฝีมือคนไทย เรื่องแรก สร้างโดย ปยุต เงากระจ่าง ซึ่งออกฉายสู่สาธารณชนครั้งแรก

เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2498 ณ โรงภาพยนตร์ศาลาเฉลิมไทย นิทรรศการ หลังเหตุมหัศจรรย์จึงถือเป็นงานแสดงคารวะต่อบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ไทยผู้บุกเบิกแอนิเมชันของประเทศ

หอภาพยนตร์ได้เชิญ ณัฏ เศรษฐธนา มาเป็นภัณฑารักษ์รับเชิญ ทำงานร่วมกับทีมงานนิทรรศการของหอภาพยนตร์ เพื่อสร้างนิทรรศการที่เชื่อมโยงผลงานของ ปยุต เงากระจ่าง เข้ากับงานของศิลปินร่วมสมัยอีกสี่คนที่ใช้แนวคิดพื้นฐานของเทคนิคแอนิเมชันในการสร้างภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างฉากหลัง อันเป็นองค์ประกอบตั้งต้นที่ผสมผสานทั้งทักษะดั้งเดิมอย่างการวาดและลงสี เข้ากับงานนวัตกรรมภาพเคลื่อนไหวอื่น ๆ โดย

ภัณฑารักษ์ตั้งใจว่า ในนิทรรศการนี้ตัวตนและผลงานของอาจารย์ปยุต ไม่ได้ถูกนำเสนอในฐานะ “แรงบันดาลใจ” หรือ “วัตถุในคอลเลกชัน” เก่าเก็บจากอดีต แต่เป็นศิลปินที่มีผลงานร่วมแสดง และเป็นงานสร้างสรรค์ที่ยังคงความหมายในสายตาของคนยุคปัจจุบัน โดยศิลปินอีกสี่คนที่จะนำผลงานมาร่วมแสดง ได้แก่ สิทธิกร ชาวสะอาด, สิกานต์ สุกุลสิริยาภรณ์, อัญชลี อนันต์วัฒน์ และนิพนธ์ โอฬารนิเวศน์

บทนำนิทรรศการ

โดย นัก เศรษฐินา

ม่านสีหม่นสองผืนคลายตัวออก เคลื่อนเข้าหากันจากซ้ายและขวา เผยให้เห็นลวดลายบนผืนผ้า แสงสปอตไลท์สีนวลขึ้นข้อความว่า “จบ” ตัวบรรจงบนระลอกผ้าพลิ้วไหวที่บัดนี้ประสานรวมกันเป็นเนื้อเดียว ปิดฉากแอนิเมชันไทยเรื่องแรกลงอย่างงดงาม เสียงปรบมือดังเกรียวกราว เหล่านักแสดงทยอยเรียงแถวกันออกมาจากด้านข้างของเวที เริ่มด้วยผู้กำกับที่รับบทนักแสดงนำ ตามด้วยบรรดาตัวประกอบใหญ่่น้อย พวกเขาจับมือคล้องแขนโค้งคำนับเรียกเสียงโห่ร้องอื้ออึงอีกคำรบหนึ่ง นับเป็นช่วงเวลาที่สุขสว่างที่สุดหลังม่านการแสดงปิดลง ท่ามกลางเสียงกึกก้องของโรงมหรสพ ในพื้นที่เศษสามส่วนสี่ของเวทีที่ถูกกันไว้ให้พ้นจากแสงไฟ ปรากฏภาพของฉากน้อยใหญ่ที่ถูกเขียนขึ้นอย่างประณีต ตั้งตระหง่านหลังเงาของม่านสูง ปราศจากสายตาจับจ้อง

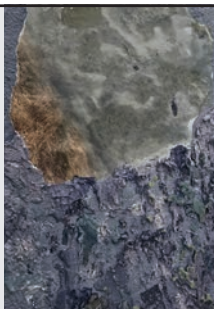
นิทรรศการ “หลังเหตุมหัศจรรย์” ต่อบทสนทนาจากฉากจบของ *เหตุมหัศจรรย์* ภาพยนตร์แอนิเมชันไทยเรื่องแรก โดยนำชุดวัตถุที่ ปยุต เงามระจำง ผู้บุกเบิกงานแอนิเมชันไทย ได้มอบไว้ให้หอภาพยนตร์อนุรักษ์ มาจัดแสดงร่วมกับผลงานศิลปะจากศิลปินท่านอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อสร้างฉากทัศน์บริบท พื้นที่ และเวลา เมื่อตัวละครกลับสายตาไป ทั้งที่ว่างสำหรับการสนทนาใด ๆ ซึ่งอาจเกิดขึ้นระหว่างการเฝ้ามองนิทรรศการ

หากความมหัศจรรย์ของแอนิเมชันคือการเคลื่อนไหวอันมีชีวิตชีวาของตัวละครบนฉากหลังเงาบัง การจดจ้องฉากหลังว่างเปล่าที่เหลือไว้หลังการจากไปของตัวละครจึงเปรียบเสมือนการเพ่งพินิจ “จุดเกิดเหตุ” โดยมีอาจทราบได้ว่าเมื่อใด “เหตุมหัศจรรย์” จะอุบัติขึ้นอีกครั้ง ●

คอยแต่บุญแผ่นดินคำการบ่ทำมันบ่แมน Koi Tae Boon Pern Kham Kan Bo Tam Man Bor Mann

โดย สิทธิกร ชาวสะอาด

...อยู่ระหว่างดินฟ้า ถึงแดดจ้า ฝนพรำ ก็ทำไป... คือบางส่วนของบทเพลงชีวิตกสิกร และมีอิทธิพลทำให้เกิดกระบวนการทำงานตลอดช่วง 5 ปีที่ผ่านมา กระบวนการที่ว่าคือการซื้อรถมอเตอร์ไซด์ไปตามทุ่งนา หมู่บ้านชนบทอีสานแถบจังหวัดมหาสารคาม ร้อยเอ็ด ยโสธร และอำนาจเจริญ เส้นทางที่แยกจากถนนทางหลวงสายหลักกลายเป็นสิ่งที่น่าสนใจ

Rehearsal for the Missing Parts [5,7,9-12], 2566-ปัจจุบัน

โดย สิกานต์ สุกุลสิริยาภรณ์

๖๖ หนึ่ง! สอง! สาม!

การแสดงเริ่มต้นขึ้น ไฟจากเวทีค่อย ๆ ดับทีละดวงช้า ๆ

จากด้านซ้ายไปด้านขวา พัดลมตัวใหญ่เป่าให้อุปกรณ์

ประกอบฉากบนเวทีกระจัดกระจายเหมือนเป็นพายุขนาดย่อม ๑๑

ใน Rehearsal for the Missing Parts [5,7,9-12] ศิลปินเขียนหน้าแทรกลงในหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่มีอยู่แล้ว และนำหน้าแทรกเหล่านี้มาประกอบรวมกันเป็นฉากต่าง ๆ ของละครเวทีที่ไม่มีอยู่จริง

Twerving Title

โดย อัญชลี อนันต์วัฒน์

เราเลือกที่จะวาดแต่ฉากของแอนิเมชันเรื่องแรกของโลกขึ้นมา เราวาดฉากฉากนั้น

เพราะมันถูกพูดถึงในหนังสือเล่มหนึ่ง เราวาดด้วยความสนใจว่าฉากนั้นมันสวยซึ่งตรงใจ รู้สึกว่าการมีอยู่ของมันโดยปราศจากตัวละครใด ๆ มันมีเสน่ห์ของมันอยู่แล้ว

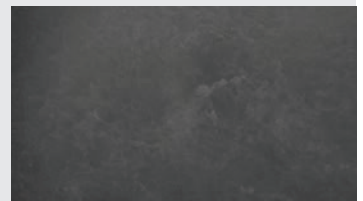
A Perfect Place

โดย นิพนธ์ โอฬารนิเวศน์

พื้นที่ของภาพ / ภาพของพื้นที่

“ภาพ” จะกลายเป็นภาพจริง ๆ ก็ต่อเมื่อองค์ประกอบที่หลากหลายของมันมีอิสระในตัวเอง เมื่อสิ่งเหล่านั้นพูดด้วยภาษาของ

ตนจากระเบียบหรือไวยากรณ์ที่มีเกณฑ์เฉพาะของมัน พื้นที่จะกลายเป็นพื้นที่จริง ๆ อาจจะ ณ ขณะที่กลุ่มเมฆเคลื่อนตัวและเงาของมันเองก็เคลื่อนที่อย่างรู้ตัวว่าเคลื่อน พร้อมกับเปลี่ยนรูปไปตามโครงสร้างและลักษณะผิวของโหนดเขา หรืออาจอยู่ในรูปของสายฝนที่สาดซัดอย่างรู้ชัดต่อรอยเปิกของพื้นดิน ต่อแรงกระทบต่อผิวหนังหรือหลังคา หรือต่อความชื้นจากริ้วเมื่อดฝนระหว่างเปิดปิดหน้าต่างห้องพัก

จัดแสดงตั้งแต่วันที่ 21 ธันวาคม 2568 ถึง 26 เมษายน 2569

เวลา 09.30 – 17.30 น. ณ ห้องนิทรรศการ ชั้น 2 อาคารสรรพาสถาทุกกิจ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

การกลับมาของโรงพยาบาลเล็ง

พุทธพงษ์ เจียมรัตตัญญู

เมื่อย่างเข้าไปในใจกลางย่านนางเล็ง ชุมชนเก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งของกรุงเทพมหานคร สิ่งแรกที่ปรากฏให้เรารู้ได้อย่างโดดเด่นสะดุดตา ย่อมหนีไม่พ้นโรงพยาบาลไม้ที่ขึ้นตระหง่านท่ามกลางบ้านเรือนและตลาดอันพลุกพล่านจอแจ

อาคารใหญ่หลังนี้ซ่อนตัวอยู่ในชุมชนอย่างเงียบเชียบ ปลอดภัยจากสายตาผู้คนภายนอก แต่หากย้อนเวลากลับไปในอดีต สถานที่แห่งนี้เคยเป็นโรงมหรสพที่คึกคัก สร้างสีสันและความบันเทิงให้แก่ชาวบ้าน เป็นที่พบปะสังสรรค์และพักผ่อนหย่อนใจ ในยุคสมัยที่วัฒนธรรมการชมภาพยนตร์ในโรงยังคงเฟื่องฟู

“โรงพยาบาลเล็ง” หรือในอีกชื่อหนึ่งคือ “ศาลาเฉลิมธานี” มีอายุยืนยาวมากกว่าศตวรรษ และยืนหยัดผ่านความเปลี่ยนแปลงของประวัติศาสตร์ ภาพยนตร์โลกมาหลายยุคหลายสมัย ความเก่าแก่ขรภาพเคยทำให้ต้องหมดวาระการเป็นโรงภาพยนตร์ลง และแปรสภาพเป็นโกดังเก็บของพร้อมๆ กับความเสื่อมโทรมที่ค่อย ๆ ก่อตัวขึ้น จนดูเหมือนอยู่เพียงเพื่อรอวันสิ้นอายุขัย กระทั่งเมื่อปี 2568 ที่ผ่านมา โรงหนังแห่งนี้ก็กลับมามีชีวิตขึ้นใหม่ อย่างน่าอัศจรรย์ หลังผ่านการบูรณะและเปิดตัวให้สาธารณชนเข้าไปชื่นชม

75 ปี ในฐานะโรงหนังไม้แสนเด่นด้อะโล

โรงพยาบาลเล็งเปิดทำการเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2461 ในช่วงเวลา ที่การสร้างโรงภาพยนตร์กำลังขยายตัวไปตามตำบลสำคัญของกรุงเทพฯ โดยโรงหนังถาวรแห่งแรกคือ “โรงหนังญี่ปุ่น” ของชาวญี่ปุ่นที่มาตั้งโรง บริเวณวัดตึก เมื่อปี 2448 ถัดมาเป็น “โรงหนังกรุงเทพซินีมาโตกราฟ” ของบริษัท ทรูยีนต์กรุงเทพฯ ตั้งอยู่หน้าวังพระองค์เจ้าปรีดา ถนนเจริญกรุง เปิดเมื่อปี 2450 จากนั้นจึงเกิด “โรงหนังพัฒนาร” เมื่อปี 2453 ตั้งอยู่ที่ ตำบลสามแยก และกลายเป็นหนึ่งในโรงหนังยุคแรกที่มีชื่อเสียงมากที่สุด บริษัท พัฒนาร ซึ่งดำเนินงานโดยกลุ่มนักธุรกิจชาวจีนในสยาม จึงได้ทยอยเปิดโรงภาพยนตร์ในเครือเพื่อแข่งกับบริษัทอื่น ๆ เริ่มตั้งแต่ “โรงหนังพัฒนารมณ” ปี 2458 อยู่หน้าวังพระองค์เจ้าปรีดา “โรงหนังพัฒนาลัย” ปี 2458 อยู่ประตูสามยอด “โรงหนังบางรัก” ปี 2460 อยู่ตำบล บ่อนเก่า บางรัก “โรงหนังบางลำพู” ปี 2460 อยู่เชิงสะพานนรรัตน์สถาน “โรงหนังสาร” ปี 2461 อยู่ตำบลบ้านทวาย และโรงพยาบาลเล็งเปิดปลายปี 2461 ที่ตลาดนางเล็ง

รูปแบบอาคารโรงหนังนางเลิ้งเป็นอาคารโครงไม้ ผนังไม้ หลังคาสังกะสี ตามมาตรฐานของโรงมหรสพและโรงหนังในสยามตั้งแต่เริ่มแรก แต่จุดเด่นด้านสถาปัตยกรรมของโรงหนังแห่งนี้ คือโครงสร้างหลังคาเป็นแบบถัก(Truss)ที่ทำให้พื้นที่อาคารขยายออกไปได้กว้างและมีช่วงเสาที่กว้าง ทำให้ไม่มีเสาดับหรือสร้างความรบกวนต่อผู้ชม ภายในแบ่งเป็นสองชั้น ชั้นบนมีที่นั่งสำหรับตัวราคาพิเศษ ที่เรียกว่าชั้นบ็อกซ์ รวมถึงเป็นที่ตั้งห้องฉาย (และห้องนักพากย์ เมื่อเข้าสู่ยุคหนังพากย์สด) ด้านหน้ามีเวทีสำหรับตั้งจอ และในอดีตจะมีการแสดงแทรกประกอบการฉายหนังเงียบอยู่หน้าจอ อันเป็นธรรมเนียมของมหรสพภาพยนตร์ในสยามมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5

ปี 2462 ท่ามกลางสงครามโรงหนังในกรุงเทพฯ ที่กำลังแข่งขันกันอย่างหนักหน่วง มีนักลงทุนต่างชาติและชาวสยามตั้งบริษัทภาพยนตร์นาครเขมร เพื่อสร้างโรงหนังเป็นอาคารคอนกรีตใหญ่โตอยู่ที่เวียงวัดติกและโรงในเครืออีกหลายโรง ทำให้บริษัททรูย่นต์กรุงเทพฯ และบริษัทพัฒนาการตัดสินใจควบรวมกิจการกันเป็นสยามภาพยนตร์บริษัท โรงหนังนางเลิ้งจึงตกอยู่ภายใต้การดำเนินงานของบริษัทใหม่นี้ ซึ่งกลายเป็นผู้ประกอบการค้าภาพยนตร์ที่ใหญ่ที่สุดของสยามในสมัยรัชกาลที่ 6

เมื่อย่างเข้าสู่รัชกาลที่ 7 ปี 2471 เสียวของอ้วนสัญญาเรื่องผู้จัดการใหญ่ของสยามภาพยนตร์บริษัท และนักธุรกิจบันเทิงสำคัญที่สุดของสยามได้ถึงแก่กรรมกะทันหัน ประกอบกับเกิดปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำอย่างรุนแรงทั่วโลก ส่งผลให้สยามภาพยนตร์บริษัทประสบภาวะเสื่อมถอย และสุดท้ายต้องเลิกหุ้นส่วน กลับไปเป็นชื่อบริษัทภาพยนตร์พัฒนาการ

ต่อมาพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระราชประสงค์ให้สร้างโรงภาพยนตร์ทันสมัยใหญ่โตและหรูหรา สง่างาม พระราชทานชื่อว่า “ศาลาเฉลิมกรุง” เพื่อเป็นศรีแก่พระนครและเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจแก่ชาวสยาม เนื่องในโอกาสที่กรุงเทพฯ ได้รับการสถาปนาย้ายขึ้นมาถึง 150 ปี ในปี 2475 และยังทรงตั้งบริษัททศสินมาเพื่อดำเนินธุรกิจภาพยนตร์ โดยทรงควบคุมรวมกิจการกับบริษัทภาพยนตร์พัฒนาการ กับบริษัทภาพยนตร์ควินส์ และพระราชทานชื่อโรงภาพยนตร์ต่าง ๆ ในเครือให้สอดคล้องกับศาลาเฉลิมกรุง ได้แก่ ศาลาเฉลิมรัฐ ศาลาเฉลิมราษฎร์ ศาลาเฉลิมบุรี (โรงสิงคโปร์เดิม) ศาลาเฉลิมนคร (โรงพัฒนารมณเดิม) ศาลาเฉลิมเวียง (โรงบางลำพูเดิม) และโรงหนังนางเลิ้ง เป็น “ศาลาเฉลิมธานี” ในยุคแห่งการเปลี่ยนผ่านจากภาพยนตร์เงียบเป็นภาพยนตร์เสียง

ศาลาเฉลิมธานีอยู่ในการดูแลของบริษัททศสินมา จนกระทั่งหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ครอบครัวสกุลโชติวรณได้เข้ากิจการทำเป็นโรงหนังชั้นสอง ในขณะที่ชาวบ้านร้านตลาดยังคงเรียกชื่อติดปากว่าโรงหนังนางเลิ้ง ช่วงเวลานั้นวงการภาพยนตร์ไทยเปลี่ยนแปลงไปอีกครั้ง เมื่อการถ่ายทำด้วยฟิล์มสมัครเล่น 16 มม. และใช้วิธีพากย์สดในโรง ได้รับความนิยมจนกลายเป็นชนบีสืบเนื่องไปยาวนานถึงสองทศวรรษ ซึ่งพระเอกอันดับหนึ่งแห่งยุคทองของหนังไทย 16 มม. นี้คือ มิตร ชัยบัญชา ผู้เติบโตในย่านนางเลิ้งและมีความผูกพันอย่างยิ่งกับชุมชนแห่งนี้

ปี 2513 มิตร ชัยบัญชา เสียชีวิตขณะถ่ายทำภาพยนตร์เรื่องอินทรีทอง งานศพของเขาซึ่งจัดขึ้นที่วัดแคนางเลิ้ง มีประชาชนมาร่วมไว้อาลัยกันอย่างเนืองแน่นเป็นปรากฏการณ์ การจากไปของมิตรมีส่วนสำคัญให้หนังไทย 16 มม. พากย์ปิดฉากลง เข้าสู่ยุคหนังเสียงในฟิล์ม 35 มม. โรงหนังนางเลิ้งก็ยังคงดำเนินกิจการสืบเนื่องมา จนกระทั่งทศวรรษ 2520 เมื่อกิจการโทรทัศน์ได้ส่งสัญญาณแพร่ภาพครอบคลุมทั่วประเทศ และมีร้านเช่าวิดีโอเทปเกิดขึ้นมากมาย ความสำเร็จในการชมภาพยนตร์ในโรงจึงเริ่มซบเซา ทำให้โรงหนังสแตนด์อโลนหลายแห่งต้องทยอยปิดกิจการ

เดือนธันวาคม 2529 โดม สุขวงศ์ เจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์แห่งชาติ ในขณะนั้นได้รับการชักชวนให้ไปสำรวจโรงหนังนางเลิ้ง และตื่นตะลึงในความงามความขลังของโรงหนังที่ซุกซ่อนอยู่ในตลาดเก่าแก่แห่งนี้ โดมจึงได้ติดต่อ สมพงษ์ โชติวรณ ผู้ดำเนินกิจการรุ่นที่สองของครอบครัว เพื่อขอจัดฉายหนังเงียบเรื่อง ช้าง (2470) ฉลองวันเกิดโรง วันที่ 18 ธันวาคม และติดต่อตรวจในพื้นที่มาบรรเลงประกอบตามขนบการฉายหนังเงียบในสยาม ซึ่งสามารถเรียกผู้ชมมาได้เกือบเต็มโรงที่มีความจุ 500 คน คืนความศีกคักกลับมาให้โรงหนังอีกครั้ง และสร้างความดีใจให้แก่สมพงษ์จนไม่คิดค่าเช่าโรง

โรงหนังนางเลิ้งเมื่อครั้ง โคม สุวงศ์ ไปสำรวจครั้งแรก เดือนธันวาคม 2529

หอภาพยนตร์ฉายหนังเงียบเรื่อง ช้าง ฉลองวันเกิดโรง ปี 2529

อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางวัฒนธรรมชมภาพยนตร์ในโรงที่ตกต่ำลง โรงหนังนางเลิ้งก็ไม่อาจต้านทานกระแสความเปลี่ยนแปลงนี้ไปได้ หลังจากยื่นหยัดจัดฉายภาพยนตร์มา 75 ปี ก็จำเป็นต้องปิดกิจการในปี 2536 ก่อนจะหมดสภาพการเป็นโรงภาพยนตร์ตามกฎหมายในวันที่ 12 มกราคม 2537 และเปลี่ยนสถานะเป็นโกดังเก็บของ วันที่ 8 ตุลาคม ปีนั้น โคม สุวงศ์ และเจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์แห่งชาติได้ไปจัดงานรำลึก มิตร ชัยบัญชา ฉายหนัง *จอมโจรมเหศวร* (2513) พากย์สด ที่ลานหน้าโรง ปีดังกล่าวยังเป็นปีที่เริ่มมีผู้สร้างโรงภาพยนตร์มัลติเพล็กซ์ขึ้นในศูนย์การค้า ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นของการปิดฉากยุคสมัยแห่งโรงหนังสแตนดาร์ดอะโหลนในเมืองไทยอย่างแท้จริง

หอภาพยนตร์กับเส้นทางการบูรณะ

ความสำคัญทางประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรมของโรงหนังนางเลิ้ง ตลอดจนคุณค่าในฐานะจุดศูนย์รวมและเป็นสัญลักษณ์ของชุมชนทำให้เกิดแนวคิดที่จะอนุรักษ์และฟื้นฟูโรงหนังแห่งนี้ให้กลับมามีชีวิตอีกครั้ง ทั้งจากนักวิชาการ แพณภาพยนตร์ และชาวบ้านในพื้นที่ ซึ่งเป็นพลังสำคัญในการช่วยปกป้องไม่ให้โรงหนังแห่งนี้ถูกทุบทิ้ง

ปี 2556 หอภาพยนตร์ทำหนังสือถึงสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (ชื่อในขณะนั้น) เพื่อขอหารือความเป็นไปได้ในการที่หอภาพยนตร์จะขอมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์โรงหนังนางเลิ้ง ซึ่งถูกปิดไว้เป็นเวลาหลายปี โดยหอภาพยนตร์และสำนักงานทรัพย์สินฯ ได้มีหนังสือโต้ตอบและเข้าร่วมประชุมกันอีกหลายครั้ง รวมทั้งหอภาพยนตร์ได้ดำเนินการจ้าง ดร.รังสิมา กุลพัฒน์ นักวิจัยด้านการจัดการมรดกทางสถาปัตยกรรมและการท่องเที่ยว และคณะ ศึกษาความเป็นไปได้ในการอนุรักษ์ฟื้นฟูโรงหนังนางเลิ้ง

ปี 2558 หอภาพยนตร์ได้จัดกิจกรรมเสวนาโดยเชิญ ดร.รังสิมา มาพูดคุยถึงการศึกษาดังกล่าว และเชิญผู้คนในชุมชนมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ต่อมาปี 2559 หอภาพยนตร์ได้จ้าง บริษัท บานาน่า สตูดิโอ จำกัด ทำแบบแปลนและรายละเอียดของการบูรณะ ก่อนจะส่งมอบผลการศึกษาและแบบแปลนการบูรณะให้สำนักงานทรัพย์สินฯ ในปี 2559 และ 2560 ตามลำดับ โดยเห็นว่าสมควรจะอนุรักษ์โครงสร้างไม้ไว้ให้เหมือนกับในยุคเริ่มต้นมากที่สุด และปรับเป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิต (Living Museum) เพื่อสื่อความหมายที่แท้จริงของโรงหนังนางเลิ้งในฐานะที่เป็นโรงภาพยนตร์ในยุคแรกเริ่มของไทย

งานบวงสรวงในวันครบรอบ 100 ปี โรงหนังนางเลิ้ง ก่อนการบูรณะ

งาน 107 ปี ศาลาเฉลิมธานี...ที่คิดถึง

วันที่ 18 ธันวาคม 2561 สำนักงานทรัพย์สินฯ ประกอบพิธีบวงสรวงเพื่อเริ่มการบูรณะโรงหนังนางเลิ้ง ซึ่งมีอายุครบ 100 ปี การบูรณะส่วนโครงสร้างอาคาร พัฒน ผนังไม้ที่ผุพัง และดำเนินการติดตั้งระบบรักษาความปลอดภัยพื้นฐานต่าง ๆ ใช้เวลาประมาณ 1 ปี หลังจากบูรณะเสร็จสิ้น หอภาพยนตร์ได้ดำเนินการติดต่อกับสำนักงานทรัพย์สินฯ เพื่อขอเป็นผู้เช่าโรงหนังนางเลิ้ง

ปี 2566 กรมศิลปากรประกาศให้โรงหนังนางเลิ้งเป็นหนึ่งในโบราณสถานในเขตกรุงเทพมหานคร ต่อมาในเดือนเมษายน 2568 สำนักงานทรัพย์สินฯ มีหนังสือถึงหอภาพยนตร์ ตอบตกลงให้เช่าโรงหนังนางเลิ้งเพื่อดำเนินการให้เป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชีวิต และได้ชวนให้หอภาพยนตร์ร่วมจัดงาน “107 ปี ศาลาเฉลิมธานี...ที่คิดถึง” ซึ่งเป็นการเผยแพร่โรงหนังนางเลิ้งฉบับบูรณะใหม่ ให้สาธารณชนได้ชมเป็นครั้งแรก และประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี หลังจากนั้นหอภาพยนตร์จึงดำเนินการเจรจาเงื่อนไขข้อตกลงการเช่าต่าง ๆ และลงนามในสัญญาเช่าเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2568

วันที่ 27 ตุลาคม 2568 หอภาพยนตร์จัดงานวันมรดกโสทัศน์โลก ที่โรงหนังนางเลิ้ง โดยเชิญ สมพงษ์ โชติวรรณ, ดร.รังสิมา กุลพัฒน์ และ รศ.ดร.ประภัสสร ชูวิเชียร นักวิชาการด้านประวัติศาสตร์ศิลปะ มาร่วมพูดคุยกับผู้คนในชุมชนถึงแนวทางการอนุรักษ์ นอกจากนี้ยังได้ติดป้ายจารึกในฐานะโรงหนังที่มีอายุเก่าแก่ที่สุดที่เหลืออยู่ในประเทศไทย นับเป็นงานเปิดตัวหอภาพยนตร์ในฐานะผู้เช่าโรงหนังนางเลิ้งอย่างเป็นทางการ ก่อนจะมาจัดงานวันกำเนิดภาพยนตร์โลก วันที่ 27-28 ธันวาคม ซึ่งจัดฉายหนัง 3 ยุคตั้งแต่หนังยุคบุกเบิกของโลกโดยพี่น้องลูมิแอร์ หนังเงียบตลกอ้วนผอม ลอเรลกับฮาร์ดี และหนังพากย์สด แม่นาคพระโขนง (2502) เพื่อเฉลิมฉลองความยืนยงของโรงหนังมีอายุ 107 ปี ที่เดินทางผ่านเส้นทางประวัติศาสตร์ภาพยนตร์มาอย่างยาวนาน

ในปี 2569 หอภาพยนตร์มีโครงการจะจัดกิจกรรมที่โรงหนังนางเลิ้งเป็นประจำทุกเดือน โดยได้ดำเนินการติดตั้งจอภาพยนตร์ เครื่องฉาย และเครื่องเสียง รวมทั้งได้รับการสนับสนุนงบประมาณสำหรับจัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์บางส่วน จากสถานเอกอัครราชทูต

วันมรดกโสทัศน์โลก

ฝรั่งเศสประจำประเทศไทย และสมาคมฝรั่งเศสเชียงใหม่ เพื่อให้โรงหนังนางเลิ้งสามารถจัดฉายภาพยนตร์หรือกิจกรรมอื่น ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง สำหรับกิจกรรมในช่วงสองเดือนแรก จะเริ่มต้นด้วยงานกรุงเทพมหานครแปลงร่วมกับสมาคมผู้กำกับภาพยนตร์ไทยและกระทรวงวัฒนธรรม ในวันที่ 24-25 มกราคม และโปรแกรมฉายหนังว่าด้วยความสัมพันธ์ของคนไทยคนจีน เนื่องในเทศกาลตรุษจีน วันที่ 21-22 กุมภาพันธ์ ●

เก็บไว้ให้ลูกหลาน

ในที่สุดวันที่ผมหัวนเกรงก็มาถึงจริง ๆ เมื่อโรงหนังเล็ก ๆ และเก่าโทรม ซึ่งผมเชื่อว่าเป็นโรงหนัง ที่มีชีวิตเก่าแก่ยืนนานที่สุดในกรุงเทพฯ และในประเทศไทย ได้เปิดตัวเองหยุดกิจการฉายภาพยนตร์...

ไม่มีการจัดรอบพิเศษส่งท้ายให้แฟน ๆ มาอำลาลาอย่างเอิกเกริก เหมือนกับโรงหนังชั้นหนึ่งชื่อดังหลายโรงของกรุงเทพฯ ซึ่งประสบชะตากรรมถูกทุบทิ้งเพื่อสร้างศูนย์การค้า หรือถูกทางด่วนถูกเวนคืน ในสมัยที่กรุงเทพฯ กำลังเติบโตด้วยศึกรถยนต์อย่างเป็นบ้าเป็นหลัง แต่โรงหนังนี้ซึ่งก่อนจบชีวิตได้กลายเป็นโรงหนังชั้นสามหรือต่ำกว่านั้น และฉายอยู่แต่หนังโป๊ประเภทสารพัดสาวคิดละสองเรื่องควบได้ปิดกิจการไปเฉย ๆ และเงียบเชียบไม่มีใครรู้ แล้วถูกเปลี่ยนหน้าทีไปเป็นโกดังเก็บท่อพลาสติก ซึ่งบางคนอาจจะเห็นว่าดูจะเหมาะกับรูปโฉมของมันยิ่งกว่าเป็นโรงหนังเป็นไหน ๆ

แต่สำหรับผม ผมเห็นว่านี่เป็นการหมดลมหายใจของโรงหนังซึ่งควรมีค่าเป็นโบราณสถานทางภาพยนตร์ และคุณค่าทางประวัติศาสตร์สังคมของกรุงเทพมหานครไม่ควรปล่อยให้ตายเปล่าไปอย่างน่าเสียดาย

ผมกำลังพูดถึง “โรงหนังนางเลิ้ง” ซึ่งชาวบ้านร้านตลาดในย่านตำบลนางเลิ้งรู้จักกันดี เพราะเป็นโรงหนังที่มีชีวิตยืนยาวอยู่คู่ตลาดนางเลิ้งมากว่าเจ็ดสิบปีแล้ว หากนับจากวันเริ่ม

เปิดโรงฉายครั้งแรกเมื่อ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2461 มาจนถึงวันที่ปิดโรงเมื่อสองปีก่อน น่าอัศจรรย์ว่าโรงหนังซึ่งเป็นอาคารโครงไม้ หลังคาและผนังมุงและบุสังกะสี ยกเว้นด้านหน้าเป็นฝากระดาน อันเป็นแบบมาตรฐานของโรงหนังทั่วทั้งสยามครึ่งรัชกาลที่ 6 สามารถยืนหยัดมีชีวิตรอดพ้นมาได้ถึงปัจจุบัน โดยเกือบจะไม่มี การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอะไรเลย คงซ่อนเร้นอยู่ใจกลางกรุงเทพมหานครซึ่งบัดนี้ได้ถูกเปลี่ยนโฉมหน้าไปจนเกือบไม่เหลือเค้าเดิมแล้ว

ในเมื่อปี พ.ศ. 2538 นี่เป็นปีที่โลกกำลังฉลองอายุครบรอบ 100 ปีของภาพยนตร์ผมจึงขอถือเป็นโอกาสเรียกร้องให้มีการเก็บโรงหนังนางเลิ้งไว้ให้ลูกหลาน ท่ามกลางกระแสนิยมของการสร้างโรงหนังทันสมัยอย่างที่เราเรียกว่ามัลติเพล็กซ์มากมายตามศูนย์การค้า ขอบทวนกระแสเรียกร้องให้อนุรักษ์โรงหนังที่อาจดูทันสมัยโรงนี้ไว้ ด้วยการบูรณะและฟื้นฟูให้กลับมามีชีวิต จัดทำเป็นโรงหนังพิพิธภัณฑ์ และฟื้นฟูชุมชนแวดล้อมในตำบลตลาดนางเลิ้งให้เป็นตำบลพิพิธภัณฑ์ไปพร้อมกัน โรงหนังนางเลิ้งจะเป็นมณีและชุมชนเป็นเรือนแหวนเป็นมรดกเมืองกรุงให้ลูกหลานของเราได้รู้เห็นว่าชุมชนตลาดและโรงหนังครั้งปู่ย่าตายายของเขาเป็นอย่างไร

ผมยังรู้สึกยิ่งกว่านั้นอีก คือรู้สึกที่โรงหนังเก่าแก่นี้ ควรจะมีบทบาทเป็นโบสถ์

ของภาพยนตร์ เป็นที่ประกอบกิจกรรมและโดยเฉพาะจัดฉายภาพยนตร์ที่ดังามซึ่งมีอยู่มากมายในโลกนี้ ให้เป็นเครื่องจรรโลงจิตใจ และสติปัญญาของผู้นิยมชมชอบภาพยนตร์ โดยเฉพาะบรรดาเยาวชนรุ่นลูกหลานของบ้านเมืองเรา

อย่างน้อยที่สุด ก็ขอให้มันขึ้นสักแห่งหนึ่งเถิด

โดม สุขวงศ์

*ข้อเขียนนี้ โดม สุขวงศ์ เขียนขึ้นเพื่อส่งเข้าประกวดเรียงความในหัวข้อ “เก็บไว้ให้ลูกหลาน” จัดโดยสถานีวิทยุปีบีซี ภาคภาษาไทย และวิทยุผู้จัดการ เมื่อปี 2538 ผู้ชนะได้แก่เรียงความเรื่อง “เกาะเกร็ด” นนทบุรี โดย สุธีรา เผ่าโคกสถิตย์ และ “เวียงกุมกาม” เชียงใหม่ โดย จิราวรรณ กาวีละ ได้รางวัลเป็นตั๋วเครื่องบินไป-กลับ กรุงเทพฯ-ลอนดอน ส่วนโดมได้รางวัลชมเชย เป็นแสตมป์ชุดร้อยปีกองทุนอนุรักษ์มรดก นับเป็นข้อเขียนเผยแพร่สู่สาธารณะชิ้นแรก ๆ ที่เรียกร้องให้เกิดการอนุรักษ์โรงหนังนางเลิ้งที่เพิ่งปิดกิจการไปในขณะนั้น

จรัล มโนเพ็ชร: จากเสียงซิงสู่จอเงิน

จรัล มโนเพ็ชร ศิลปินชาวเหนือผู้เป็นตำนาน จากการสร้างสรรค์แนวเพลง “โฟล์คซองคำเมือง” ซึ่งนำแนวเพลงตะวันตก โฟล์ค และคันทรี่มาผสมผสานกับเครื่องดนตรีพื้นเมืองอย่างสะล้อ ซอ ซึง และเนื้อหาภาษาคำเมือง ทำให้ผลงานของเขามีเอกลักษณ์และเป็นที่รักของผู้คนมาจนถึงปัจจุบัน

ไม่เพียงแต่วงการดนตรี จรัลยังมีบทบาทในวงการภาพยนตร์เป็นที่จดจำ ทั้งในฐานะนักแสดงผู้โดดเด่นในด้านการถ่ายทอดอารมณ์และรับบทได้หลากหลาย เช่น *เสียงซิงที่สันทราย* (2523) *ด้วยเกล้า* (2530) *ยี่มิด...คิดเท่าไร?* (2532) *วิถีคนกล้า* (2534) *เวลาในขวดแก้ว* (2534) ฯลฯ ควบคู่กับการเป็นนักแต่งเพลงประกอบที่พิถีพิถันและใส่ใจรายละเอียด ผลงานสำคัญคือการทำเพลงประกอบภาพยนตร์ชุด *บุญชู* ทั้ง 6 ภาค ในช่วงทศวรรษ 2530

ปี 2569 เป็นหมุดหมายแห่งการครบรอบหลายวาระสำคัญในชีวิตของ จรัล มโนเพ็ชร ทั้ง 75 ปีชาตกาล (1 มกราคม 2494) 25 ปีที่จากลา (3 กันยายน 2544) และครบ 50 ปี การออกเทปอัลบั้มแรก “โฟล์คซองคำเมือง” งานรำลึก จรัล มโนเพ็ชร ในปีนี้จึงพิเศษกว่าทุกครั้ง ประเดิมด้วยเดือนมกราคมซึ่งเป็นเดือนเกิด หอภาพยนตร์จะนำผลงานภาพยนตร์บางส่วนที่ จรัล มโนเพ็ชร ร่วมแสดงหรือแต่งเพลงประกอบมาจัดฉายให้ชม

โดยมีไฮไลต์สำคัญเป็นกิจกรรมในวันเสาร์ที่ 31 มกราคม 2569 ซึ่งจะฉายผลงานเรื่อง *ด้วยเกล้า* (2530) ที่จรัลได้รางวัลสุพรรณหงส์ สาขานักแสดงนำชายยอดเยี่ยมต่อการสนทนากับดารานำสันติสุข พรหมศิริ กับ จินตหรา สุขพัฒน์ และการบรรเลงดนตรีโฟล์คซอง บทเพลงของ จรัล มโนเพ็ชร

กิจกรรมนี้ร่วมจัดโดยทายาทคือ ไตรศุส มโนเพ็ชร และ บริษัทอาร์เอ็มเอส สตูดิโอ จำกัด ซึ่งเป็นผู้ร่วมจัดงานรำลึก จรัล มโนเพ็ชร เป็นประจำทุกปี รวมทั้ง บริษัทไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น จำกัด ให้ความอนุเคราะห์ภาพยนตร์ฉบับรีมาสเตอร์ของบริษัทมาร่วมจัดฉายในโปรแกรม

เสียงซิงที่สันทราย

รอบฉาย:

ศุกร์ที่ 9 มกราคม
เวลา 13.00 น.
พฤหัสบดีที่ 15 มกราคม
เวลา 15.30 น.

2523 / กำกับโดย ประวิทย์ ชุ่มฤทธิ์ / สร้างโดย ทรัพย์ ประเสริฐภาพยนตร์ / นำแสดงโดย สมบัติ เมทะนี, เนาวรัตน์ วัชรา, จรัล มโนเพ็ชร, สุพรรณษา เนื่องภิรมย์ / 123 นาที

ผลงานการแสดงภาพยนตร์เรื่องแรกของ จรัล มโนเพ็ชร ในบทบาทหนุ่มนักคิดซิงของหมู่บ้านสันทราย ที่รักกับ พิมพ์แก้ว สาวสวยประจำหมู่บ้าน แต่บัวคำ แม่ของเธอลับพยายามขายลูกสาวให้แก่นายหน้าค้าผู้หญิง ในขณะที่พิมพ์ทอง ผู้เป็นพี่สาว และสามี พยายามจะช่วยเหลือ แต่โชคชะตากลับนำพาเรื่องเลวร้ายมาสู่พวกเขาทุกคน

เวลาในขวดแก้ว

รอบฉาย:

ศุกร์ที่ 9 มกราคม
เวลา 15.30 น.
เสาร์ที่ 24 มกราคม
เวลา 13.00 น.

2534 / กำกับโดย ประยูร วงษ์ชื่น, อมรศรี เย็นสำราญ, อนุกุล จาโรทก / สร้างโดย วี.เอ็น. โปรดักชั่น / นำแสดงโดย นฤเบศร์ จินปิ่นเพชร, ปวีณา ชารีฟสกุล, วาสนา พูนผล / 115 นาที

ภาพยนตร์ที่ดัดแปลงมาจากนวนิยายของประภัสสร เสวิกุล บอกเล่าเรื่องราวของกลุ่มวัยรุ่นที่ดำเนินชีวิตด้วยความหวังเรื่องรอง แต่พวกเขา กลับต้องพบเจอเหตุการณ์รุนแรงที่ทำร้ายทั้งกายและใจ จนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่เต็มไปด้วยบาดแผลทางการเมืองและครอบครัว

ด้วยเกล้า

รอบฉาย:

พฤหัสบดีที่ 15 มกราคม
เวลา 13.00 น.
เสาร์ที่ 31 มกราคม
เวลา 13.00 น.
(สนทนาลงจบภาพยนตร์)

2530 / กำกับโดย บัณฑิต ฤทธิธกล / สร้างโดย ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น / นำแสดงโดย จรัล มโนเพ็ชร, สันติสุข พรหมศิริ, จินตหรา สุขพัฒน์ / 112 นาที

ผลงานการแสดงอันน่าจดจำของ จรัล มโนเพ็ชร ในบท เสาคำ ขาวนาจากภาคเหนือ ผู้ได้เมล็ดข้าวเปลือกจำนวนหนึ่งจากพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เขาจึงหว่านข้าวเหล่านั้นลงในผืนดินที่แห้งแล้งท่ามกลางอุปสรรคนานัปการ จนเมื่อฝนหลวงมาถึง เสาคำจึงกลับมายืนหยัดได้อีกครั้ง

บุญชูผู้น่ารัก

รอบฉาย:

เสาร์ที่ 17 มกราคม
เวลา 13.00 น.
พฤหัสบดีที่ 29 มกราคม
เวลา 15.30 น.

2531 / กำกับโดย บัณฑิต ฤทธิธกล / สร้างโดย ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น / นำแสดง โดย สันติสุข พรหมศิริ, จินตหรา สุขพัฒน์ / 114 นาที

ภาคแรกของภาพยนตร์ชุดยอดนิยม ซึ่ง จรัล มโนเพ็ชร แต่งเพลงประกอบ เรื่องราวของบุญชู บ้านไช้ หนุ่มสุพรรณคนซื่อที่เดินทางเข้ากรุงเทพฯ เพื่อเรียนกวดวิชาหวังเอนทรานซ์เข้ามหาวิทยาลัย ระหว่างนั้นเขาได้รู้จักกับเพื่อนร่วมรุ่นกลุ่มใหญ่ที่สนิทสนมกันมาก หนึ่งในนั้นคือโมลี สาวน่ารักที่บุญชูแอบชอบอยู่ห่าง ๆ

ยืมนิด...คิดเก่าไหม?

รอบฉาย:

เสาร์ที่ 17 มกราคม

เวลา 15.30 น.

พฤหัสบดีที่ 29 มกราคม

เวลา 13.00 น.

2532 / กำกับโดย ชาลี อินทรวิจิตร / สร้างโดย ไฟว์สตาร์โปรดักชั่น / นำแสดงโดย สันติสุข พรหมศิริ, จินตรา สุขพัฒน์, จรัล มโนเพ็ชร / 112 นาที

หนึ่งในผลงานที่ จรัล มโนเพ็ชร ร่วมแสดงและแต่งเพลงประกอบ เล่าเรื่องราวของ เผล่จistik และ วันทิพย์ คู่ปรับผู้เป็นเจ้าของที่ดินใกล้เคียงกัน จนกระทั่งวันหนึ่งมีนักดนตรีไปตั้งแคมป์บริเวณที่ดินของทั้งคู่ จนนำไปสู่เรื่องบานปลาย ลำบากถึงเด็ก ๆ ในโรงเรียนเล็ก ๆ ของครูระแวงที่ถูกวันทิพย์ตัดน้ำและไฟ

ยืมนิด...คิดเก่าไหม?

รอบฉาย:

พุธที่ 21 มกราคม

เวลา 13.00 น.

เสาร์ที่ 24 มกราคม

เวลา 15.30 น.

2534 / กำกับโดย ยุทธนา มุกดาสนิท / สร้างโดยไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น / นำแสดงโดย นรินทร์ ทองคำ, ณหทัย พิจิตรา, จรัล มโนเพ็ชร / 127 นาที

ภาพยนตร์ที่ จรัล มโนเพ็ชร แสดงนำและร่วมแต่งเพลงประกอบ เรื่องราวของชนเผ่าสมมติที่อยู่ภายใต้กรอบประเพณีอันเคร่งครัด จนกระทั่งจ๋อปาชายหนุ่มผู้มีฝีมือในการใช้ดาบได้ปลดปล่อยชาวบ้านจากระบอบเก่า ด้วยการยึดอำนาจจากผู้นำซึ่งเชื่อในความมั่งงาย แต่แล้วความกล้าของจ๋อปากก็เปลี่ยนไปเป็นความบ้าอำนาจ

โปรแกรมพิเศษ วันเด็กแห่งชาติ

วันเด็กแห่งชาติปีนี้ มาเรียนรู้และเพลิดเพลินกับแอนิเมชันในโครงการ “โลกใบเล็ก” ที่หอภาพยนตร์ได้สนับสนุนทุนการผลิตและพัฒนาศักยภาพแอนิเมเตอร์ไทยให้เกิดความรู้ความเข้าใจโลกของเด็กระดับชั้นประถมศึกษา จนได้ผลงานที่เหมาะสมสำหรับเด็กอายุ 6-12 ปี และเข้ากับบริบทของสังคมไทยจำนวน 6 เรื่อง โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนโครงการจากกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

ปิดท้ายด้วยภาพยนตร์ในโครงการ “โรงหนังโรงเรียน” เรื่อง *Happy Feet* ซึ่งเป็นแอนิเมชันยอดเยี่ยมรางวัลออสการ์ที่ปีนี้ครบรอบ 20 ปี หนังเพลงว่าด้วยเพนกวินน้อยแสนสนุก เรื่องนี้จะพาไปเรียนรู้เรื่องการเข้าใจตัวเองและยอมรับผู้อื่น รวมทั้งกล้าคิดนอกกรอบ ตลอดจนตระหนักถึงสภาวะโลกร้อนที่ยิ่งทวีความรุนแรงขึ้นในปัจจุบัน

โลกใบเล็ก โลกใบเล็ก 1 (38 นาที)

เสาร์ที่ 10 มกราคม เวลา 10.00 น.

3-2-1 แอ็คชั่น! 3-2-1 Action! E

2568 / กำกับโดย ชีร์ ชันธวิทย์ / 10 นาที

เด็กชายอยากส่งผลงานประกวดโครงการจินตนาการแสนสนุก แต่ไม่มี

อุปกรณ์ของตัวเองจึงชวนเพื่อน ๆ มาร่วมกันใช้จินตนาการ เล่าเรื่องราวสุดสร้างสรรค์ด้วยวิธีการของพวกเขาเอง

กุมารอัฟฟา Alpha Boy E

2568 / กำกับโดย วันเฉลิม ชุตระกุล / 15 นาที

กุมารทองสุดเก๋เรียนไร้ระเบียบต้องจำใจร่วมมือกับคุณยายเจ้าที่หัวโบราณสุดเนี้ยบที่

ไม่ถูกกัน เพื่อกู้คืนพลังวิเศษกลับมาเล่นงานแมวซิลล่าจอมเกรี้ยวที่ยึดที่ของพวกเขา

อัศวินลูกเบ้ง Bread Knight

2569 / กำกับโดย ธนภัทร พ่วงสุวรรณ / 13 นาที

เด็กขายนักอบขนมปังอยากให้พ่อภูมิใจ โดยสานต่อการเป็นอัศวินผู้ยิ่งใหญ่แบบพ่อ เขา

พยายามเกินกำลังทั้งที่ไม่พร้อม ทำให้เรื่องบานปลาย เจ้าตัวรู้สึกผิดและเครียดหนักจนพ่อต้องมาช่วยปลดล็อก

โลกใบเล็ก โลกใบเล็ก 2 (33 นาที)

เสาร์ที่ 10 มกราคม เวลา 11.00 น.

เด็กชายดินเหนียว Clay E

2568 / กำกับโดย ไกรสิทธิ์ โภคสวัสดิ์ / 14 นาที

เด็กชายดินเหนียวแสนซนชอบออกไปเล่นน้ำจนตัว

และเหลวเป็นประจํา เขาได้รับความช่วยเหลือจากพ่อช่างปั้นแสนพิการ ทุกครั้งไป จนเด็กชายดินเหนียวได้รู้ความลับของพ่อ เขาจึงเปลี่ยนแปลงตัวเองและมอบบางสิ่งบางอย่างให้กับพ่อ

มานิก เด็กหญิงนักปรงยา Maniq: The Brave Herbalist E

2568 / กำกับโดย รัฐวรรณ อุ่นเรืองศรี / 9 นาที

เด็กหญิงผู้เกิดมาในตระกูลนักปรงยาต้อง

ไปหาตัวยาพิเศษเป็นภารกิจแรก เพื่อทดสอบความสามารถในฐานะผู้สืบทอด ทั้งที่กลัวป่าและกลัวความมืดมาก แต่ก็ต้องต่อสู้กับความกลัวในใจของตัวเอง

เพื่อนพิเศษ TELME E

2568 / กำกับโดย ปริมประภา หวังพิชญสุข, เปลว ศิริสุวรรณ / 10 นาที

เด็กคนหนึ่งสนใจเพื่อนใหม่ที่ดูแตกต่างไป

และสงสัยที่ทุกคนปฏิบัติต่อเธอไม่เหมือนปกติ เธอทดลองทำความเข้าใจ แต่พบว่าเพื่อนไม่พูดด้วย เธอจึงค้นหาวีธีการด้วยตัวเองจนพบทำให้ทั้งสองได้แลกเปลี่ยนกันหลายอย่าง และพบสิ่งที่แบ่งปันและเอื้อต่อกันได้

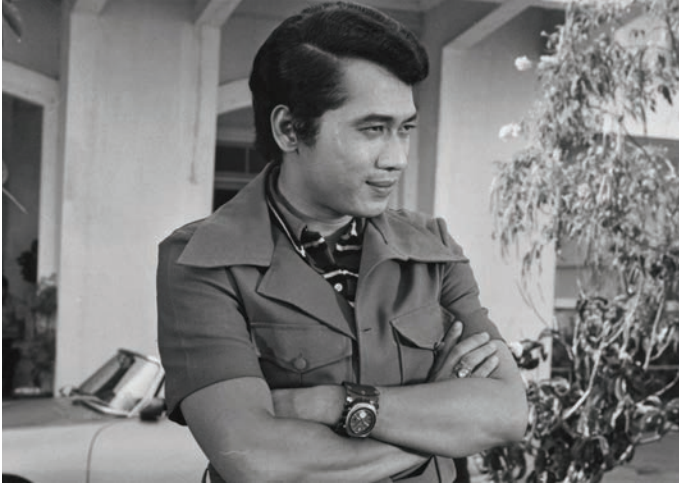
เสาร์ที่ 10 มกราคม เวลา 13.00 น.

Happy Feet

2549 / กำกับโดย George Miller, Warren Coleman, Judy Morris / 108 นาที / สนับสนุนโดย แอปโซลูท เอ็นที (พากย์ไทย)

ความแตกต่างของ มัมเบล เพนกวินน้อยที่รักการเต้นแต่ร้องเพลงแย่ ทำให้เขาถูกขับออกจากฝูงเพนกวินจักรพรรดิแห่งทวีปแอนตาร์กติกาซึ่งเชี่ยวชาญการร้องเพลง ต่อมา มัมเบลพบกับพวกอามิกโกะเดอลีและผจญภัยไปด้วยกันเพื่อพิสูจน์ว่าความแตกต่างนี้เองที่ทำให้โลกนี้แสนสวยงาม

รำลึก นาท ภูวนัย

นาท ภูวนัย (2 มิถุนายน 2489 - 16 ตุลาคม 2568) เป็นพระเอกที่มีบทบาทสำคัญในหน้าประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ไทย เขาเริ่มเข้าวงการภาพยนตร์เป็นหนึ่งในพระเอกหน้าใหม่ของวงการเมื่อปี 2514 ภายหลังการเสียชีวิตของ มิตร ชัยบัญชา ที่ทำให้ผู้สร้างภาพยนตร์ต้องปั้นพระเอกใหม่ขึ้นมาทดแทน โดยผู้ที่นำเสนอ นาท ภูวนัย ให้แก่แฟนหนังไทยได้รู้จักคือ วิจิตร คุณาวุฒิ ผู้กำกับเจ้าของฉายาเศรษฐีตุ๊กตาทอง ซึ่งนำเขามาประเดิมแสดงหนังเรื่องแรกคือ *แม่ศรีไพร* ประทับคู่กับ เพ็ชรา เขาวราชฤทธิ์ และเขาได้พิสูจน์ตัวเองจนสามารถยืนระยะในวงการได้อย่างยาวนาน คบคู่กับการรับราชการกระทรวงมหาดไทย เริ่มต้นจากการเป็นปลัดอำเภอตามที่ได้ศึกษาด้านรัฐศาสตร์การปกครองจากประเทศฟิลิปปินส์

เพื่อเป็นการรำลึกถึงการจากไปของ นาท ภูวนัย หอภาพยนตร์จึงได้นำผลงานการแสดงที่โดดเด่นของเขามาจัดฉาย เริ่มต้นจากผลงานเรื่องแรก

แม่ศรีไพร (2514) ที่ปัจจุบันเหลือเพียงสำเนาฟิล์มที่พิมพ์ย่อเป็น 16 มม. และสภาพค่อนข้างทรุดโทรม ซึ่งหอภาพยนตร์ได้อนุรักษ์ไว้ ต่อด้วย *น้ำเซาะทราย* (2516) งานเมโลดราม่าเรื่องดังของผู้แจ้งเกิดให้แก่เขา วิจิตร คุณาวุฒิ และอีกผลงานในปีเดียวกันอันถือเป็นหมุดหมายสำคัญของบทบาทนักแสดงคือ *คู่กรรม* (2516) ที่เขาได้ชื่อว่าเป็นโกโบริคนแรกในโลกภาพยนตร์ โดยมีการถ่ายทำสองฉบับ ฉบับนางเอกไทย ดวงณา อรรถพรพิศาล และฉบับนางเอกไต้หวัน มิสหว่าเหลียน สำหรับฉายต่างประเทศ ปัจจุบันพบฟิล์มภาพยนตร์แค่เพียงฉบับหลัง และหอภาพยนตร์ได้นำฟิล์มที่เหลืออยู่มาสแกนใหม่

ต่อมาเป็นภาพยนตร์ในปี 2518 ช่วงที่เขากำลังพุ่งสู่จุดสูงสุด มีผลงานการแสดงเพิ่มขึ้นจำนวนมาก ในโปรแกรมนี้มีทั้งหนังรักหาดยากคือ *ฝ้ายแกมแพร* (2518) กับ *นางเอก* (2518) และหนังบู๊ธูร ซึ่งเน้นแนวที่เขาได้รับบทเป็นพระเอกนักสู้ขวัญใจผู้ชม ได้แก่ *แด่คุณครูด้วยคมแฝก* (2518) กับ *มัน* (2518) ปิดท้ายด้วย *นรกตะรูเตา* (2519) หนังแอ็กชันที่ได้แรงบันดาลใจจากเหตุการณ์ทางการเมือง ฉบับรีมาสเตอร์ใหม่จากฟิล์มในการอนุรักษ์ของหอภาพยนตร์

นาท ภูวนัย เคยมาประทับรอยมือรอยเท้า ณ ลานดารา ที่หอภาพยนตร์เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2552 และได้จารึกข้อความประกอบไว้ว่าตัวเองเป็น “นักแสดงที่โลกลืม” แต่ผลงานเหล่านี้จะเป็นอนุสรณ์ที่ทำให้แฟนภาพยนตร์สามารถจดจำเขาได้ตลอดไป

น้ำเซาะทราย

รอบฉาย:

พุธที่ 4 กุมภาพันธ์
เวลา 13.00 น.
พุธที่ 18 กุมภาพันธ์
เวลา 13.00 น.

2516 / กำกับโดย คุณาวุฒิ / สร้างโดย แผลมทอง ภาพยนตร์ / นำแสดงโดย นาท ภูวนัย, มยุรฉัตร เหมือนประสิทธิเวช, วันดี ศรีตรัง / 107 นาที

ภาพยนตร์ที่สร้างจากนวนิยายของ กฤษณาอโศกสินเล่าเรื่องราวของกิมและวรรณรี คู่รักที่ใช้ชีวิตอย่างเป็นสุข จนเมื่อ พุดกรอง ม่ายสาวผู้เป็นเพื่อนรักของ วรรณรี ได้เข้ามาใกล้ชิดกับพวกเขา และเกิดมีสัมพันธ์กับกิม ครอบครัวที่เคยสงบสุขก็ถึงคราวต้องแตกสลาย

แม่ศรีไพร

รอบฉาย:

พุธที่ 4 กุมภาพันธ์
เวลา 15.30 น.
พฤหัสบดีที่ 12 กุมภาพันธ์
เวลา 15.30 น.

2514 / กำกับโดย คุณาวุฒิ / สร้างโดย แผลมทอง ภาพยนตร์ / นำแสดงโดย นาท ภูวนัย, เพ็ชรา เขาวราชฤทธิ์ / 182 นาที

ก่อนทองถูกขายหนุ่มชื่อ อินทร บุกเข้าอุดหนุนในคืนวันแต่งงาน และพาไปกักตัวที่หมู่บ้านกะเหรี่ยงซึ่งซ่อนอยู่กลางป่า ก่อนทองจึงต้องปรับตัวเข้ากับชีวิตในหมู่บ้าน พร้อม ๆ กับค้นหาสาเหตุว่า ทำไมอินทรจึงจับตัวเธอมา กักขังไว้ที่นี่

นรกตะรูเตา

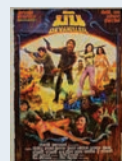
รอบฉาย:

พุธที่ 11 กุมภาพันธ์
เวลา 13.00 น.
ศุกร์ที่ 20 กุมภาพันธ์
เวลา 15.30 น.

2519 / กำกับโดย รุจน์ รณภพ / สร้างโดย รณภพฟิล์ม / นำแสดงโดย สมบัติ เมทะนี, นาท ภูวนัย, อรัญญา นามวงษ์ / 129 นาที

พันโท หลวงพิษณุรักษ์เสนา, ร้อยเอก สกล และบรรดานักโทษการเมือง ถูกจับกุมตัวไปจองจำอยู่ในคุกตะรุเตา และต้องเผชิญกับผู้คุมจอมโหด จนกระทั่งพวกเขาได้พบกับสาวชาวเกาะ ปุหงา และ ดันหยง รวมถึง หมอปริชา แพทย์ประจำเกาะ ซึ่งทั้งหมดได้พยายามหาทางวางแผนพาพวกเขาหลบหนี

มัน

รอบฉาย:

พุธที่ 11 กุมภาพันธ์
เวลา 15.30 น.
พฤหัสบดีที่ 26 กุมภาพันธ์
เวลา 15.30 น.

2518 / กำกับโดย เปียก มีคุณสุด / สร้างโดย เดชากรณ ภาพยนตร์ / นำแสดงโดย สมบัติ เมทะนี, อรัญญา นามวงษ์, นาท ภูวนัย / 139 นาที

ยอดมือปราบหวดหินเดินทางมาถึงหมู่บ้านแดนไกลเพื่อหวังล้างบางอิทธิพลเถื่อนให้หมด แต่เหล่าร้ายนั้นมีอำนาจเหนือกว่าเขามากนัก และกว้างขวางเกินกว่านายตำรวจคนเดียวจะทำอะไรได้ เขาจึงจำเป็นต้องร่วมมือกับโจรไพรผู้คอยขัดขวางงานของเหล่าแก๊งอิทธิพลมืดนี้

ฝ่ายเกมแพส

รอบฉาย:

พุทธศักราชที่ 12 กุมภาพันธ์
เวลา 13.00 น.
เสาร์ที่ 21 กุมภาพันธ์
เวลา 13.00 น.

2518 / กำกับโดย ปริญญ์ สีสระ / สร้างโดย
นภาสิริภาพยนตร์ / นำแสดงโดย นาท ภูวนัย,
อริญญา นามวงษ์, ดวงดาว จารุจินดา, เศรษฐา
ศิริฉายา / 128 นาที

ทมนัย และ จารวี บังเอิญพบกันบน
รถไฟ ทั้งสองแข่งกันโอ้อวดว่าตนเองเป็น
ลูกเศรษฐี โดยต่างเอาชื่อและสถานะของลูก
เจ้านายมาแอบอ้างว่าเป็นตนเอง ด้วยความ
อยากเอาชนะกัน ทั้งคู่จึงได้แต่งงานกับลูก
เจ้านายของอีกฝั่ง แต่กลับต้องแลกด้วยชีวิตคู่
ที่ไม่มีความสุข

แต่คุณครูด้วยคบแฝง

รอบฉาย:

ศักราชที่ 20 กุมภาพันธ์
เวลา 13.00 น.
เสาร์ที่ 28 กุมภาพันธ์
เวลา 13.00 น.

2518 / กำกับโดย รุจน์ รัตนภ / สร้างโดย
รัตนภฟิล์ม / นำแสดงโดย นาท ภูวนัย, อริญญา
นามวงษ์ / 111 นาที

ภาพยนตร์จากนิยายของ นิมิตร
ภูมิถาวร ว่าด้วย ครูชัย ครูหนุ่มไฟแรงที่ถูกส่งมา
ให้เป็นครูใหญ่แห่งโรงเรียนบ้านโคก ที่นั่นครูชัย
ได้พบกับ เรือนแก้ว ลูกสาวคนสวยของ กลด
เศรษฐีเงินกู้หน้าเลือด ผู้ที่สมุนของเขาเคยใช้
ไม้คมแฝกตีครูคนเก่าจนถึงแก่ความตาย

อุกฤษ

รอบฉาย:

พุทธศักราชที่ 18 กุมภาพันธ์
เวลา 15.30 น.
เสาร์ที่ 28 กุมภาพันธ์
เวลา 15.30 น.

2516 / กำกับโดย สมวงศ์ ทิมบุญธรรม, มิสเตอร์ติง /
สร้างโดย จิรบันเทิงฟิล์ม / นำแสดงโดย นาท ภูวนัย,
มิสทราเลียยน, สายัณห์ จันทวิบูลย์, มิสเตอร์
หลิงลิ้ง / 80 นาที

ภาพยนตร์ฉบับแรกที่สร้างจากนวนิยาย
อันโด่งดังของทมนัยติ ว่าด้วยความรักในช่วง
สงครามโลกครั้งที่ 2 ระหว่าง โกโบรี นายทหาร
ญี่ปุ่น กับ อังศุมาลิน สาวไทย โดยมีการสร้าง
ออกมาสองฉบับ แตกต่างกันเพียงนางเอกผู้
รับบทอังศุมาลิน ฉบับที่ยังคงเหลืออยู่นี้ นำแสดง
โดยนางเอกชาวไต้หวัน มิสทราเลียยน

นางเอก

รอบฉาย:

เสาร์ที่ 21 กุมภาพันธ์
เวลา 15.30 น.
พุทธศักราชที่ 26 กุมภาพันธ์
เวลา 13.00 น.

2518 / กำกับโดย ปริญญ์ สีสระ / สร้างโดย จิรายุ
โปรดักชั่น / นำแสดงโดย นาท ภูวนัย, ภัทรภะ มีชูธน,
มยุรฉัตร เหมือนประสิทธิเวช / 96 นาที

ครูดอกแก้ว ครูสาวต่างจังหวัดที่
ถูกทาบทามให้มาเป็นนางเอกหนังไทยจาก
พรพรหม แมวมองและฝ่ายจัดหาทุนประจำ
บริษัทสร้างหนังของเสียอุทัย เธอตอบตกลง
เพราะต้องการนำเงินมาช่วยเหลือโรงเรียน
แต่เมื่อได้เข้ามาอยู่ในวงการหนังไทยจริง ๆ
ดอกแก้วกลับพบแต่เรื่องฟอนเฟะ

พินิจ 80 ปีหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ผ่าน ลุงบุญมีระลึกชาติ และ Untamagiru ภาพยนตร์โอกินาวะ

เสาร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ 2569 ณ โรงภาพยนตร์ศาลาสินีมา

ปี 2568 ที่ผ่านมาเป็นวาระครบรอบ 80 ปีการสิ้นสุดสงครามโลก
ครั้งที่ 2 ซึ่งนับเป็นหมุดหมายทางประวัติศาสตร์อันสำคัญที่ชวนให้สังคม
ร่วมกันทบทวนและใคร่ครวญถึงสงคราม ความทรงจำ และประสบการณ์
หลังสงคราม

เนื่องในวาระดังกล่าว สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น ภาควิชาภาษา
ตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับ
หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) โดยการสนับสนุนจาก The Japan
Foundation, Bangkok และบริษัท Alternative Universe Co., Ltd.
ขอเชิญชม ลุงบุญมีระลึกชาติ (2553) ผลงานชนะรางวัล
ปาล์มทองคำจากเทศกาลภาพยนตร์เมืองคานส์ ว่าด้วยชายชาวอิสาน
ที่ระลึกชาติได้ในช่วงท้ายของชีวิต กำกับโดย อภิชาติพงศ์
วีระเชษฐกุล และ Untamagiru (2532) ภาพยนตร์ที่กล่าวถึงเมือง
โอกินาวะภายใต้การปกครองของอเมริกาก่อนการกลับคืนสู่ญี่ปุ่น โดย
ผสมผสานระหว่างความจริงกับความฝันและได้รับรางวัล Caligari Award
จากเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติเบอร์ลิน กำกับโดย ทะกะมิเนะ โกะ

หลังจบภาพยนตร์ ดร.เชเระ โทชิกะสุ วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ
ประวัติศาสตร์ภาพยนตร์โอกินาวะ จะมาบรรยายและวิเคราะห์ความ
สัมพันธ์ระหว่างผลงานของผู้กำกับทั้งสองเรื่อง ผ่านการเปรียบเทียบเพื่อ
ให้เห็นทั้งจุดร่วมและจุดต่าง พร้อมทั้งชวนพิเคราะห์ว่าการชมภาพยนตร์
เรื่อง ลุงบุญมีระลึกชาติ จะช่วยเปิดมุมมองใหม่ในการทำความเข้าใจ
ภาพยนตร์เรื่อง Untamagiru ได้อย่างไร

ลุงบุญมีระลึกชาติ

Untamagiru

การจัดฉายครั้งนี้จะมีขึ้นในวันเสาร์ที่ 7 กุมภาพันธ์ 2569
ณ โรงภาพยนตร์ศาลาสินีมา หอภาพยนตร์ เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม
“พินิจ 80 ปีหลังสงครามผ่านภาพยนตร์ญี่ปุ่นไทย และได้หวัน” ที่มุ่งเน้น
สำรวจเรื่องราวในพื้นที่โอกินาวะ (ประเทศญี่ปุ่น) ภูมิภาคตะวันออก
เฉียงเหนือหรือภาคอิสาน (ประเทศไทย) และได้หวัน รวมถึงหมู่เกาะ
ยะเยะมะ (โอกินาวะ) ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีมิติของเวลาพื้นที่ภาษาและชาติพันธุ์
เชื่อมโยงและทับซ้อนกันอย่างซับซ้อน โดยจะมี Green Jail (2564)
ภาพยนตร์สารคดีได้หวัน จัดฉายก่อนในวันพฤหัสบดีที่ 5 กุมภาพันธ์
2569 ณ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กำหนดการ

12.00 น.	ฉาย ลุงบุญมีระลึกชาติ (2553 / 108 นาที)
14.30 น.	ฉาย Untamagiru (2532 / 120 นาที)
16.30 น.	การบรรยายโดย ดร.เชเระ โทชิกะสุ

The Art of Animated Seeing

โลกแห่งแอนิเมชันคือดินแดนที่ไร้ขอบเขต ที่ซึ่งจินตนาการถูกทำให้มีชีวิตขึ้นผ่านเทคนิคอันหลากหลาย โปรแกรมภาพยนตร์ชุดนี้นำเสนอความงดงามและความหลากหลายของศิลปะแอนิเมชัน ผ่านเทคนิคการสร้างสรรค์ที่แตกต่างกัน ตั้งแต่ Clean Animation ที่เน้นเส้นสายอันเรียบชัด และ Silhouette Animation ที่ใช้เงาและรูปทรงเป็นภาษาการเล่าเรื่องอันทรงพลัง ซึ่งถ่ายทอดผ่านผลงานอย่าง *The Black Pharaoh, the Savage and the Princess* (2565) ขณะที่งานแบบ Stop Motion ที่ขยับวัตถุจริงทีละเฟรม ซึ่งเผยให้เห็นสัมผัสของแรงงานเชิงทัศนศิลป์ และปลุกวิญญาณให้วัตถุเคลื่อนไหวได้อย่างน่าอัศจรรย์ บอกเล่าผ่านผลงานเชิงรางวัลสิงโตทองคำจากเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติเวนิส เรื่อง *Anomalisa* (2558)

ผลงานจากฝรั่งเศสเรื่องดังของผู้กำกับ ซิลแวง โคมेट เรื่อง *The Triplets of Belleville* (2546) เป็นตัวอย่างการใช้เทคนิคแบบ 2D Animation ที่ยังถือเป็นรากฐานสำคัญของศิลปะแขนงนี้ ซึ่งเขาถ่ายทอดอารมณ์และจินตนาการผ่านภาพวาดที่มีชีวิตได้อย่างมีสีสันสนุกสนาน

The Black Pharaoh, the Savage and the Princess E

รอบฉาย:

พฤษภาคมที่ 8 มกราคม
เวลา 13.00 น.

ศุกร์ที่ 16 มกราคม
เวลา 15.30 น

2565 / กำกับโดย Michel Ocelot / 83 นาที
(ภาษาฝรั่งเศส คำบรรยายภาษาไทยและอังกฤษ) /
สนับสนุนโดย สถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำ
ประเทศไทย, สถาบันฝรั่งเศสประจำประเทศไทย

เรื่องราวจากสามยุค ยุคอียิปต์โบราณ
กษัตริย์หนุ่มผู้กลายเป็นฟาโรห์ผิวดำองค์แรก
ต้องพิสูจน์ว่าคู่ควรกับคนรัก ยุคกลางของฝรั่งเศส
เด็กชายลึกลับขโมยของจากคนมั่งคั่งเพื่อช่วยเหลือ
คนยากจนและในศตวรรษที่ 18 ของตุรกีเจ้าชายแห่ง
ขนมหวานและเจ้าหญิงแห่งดอกกุหลาบหลบหนี
ออกจากพระราชวังเพื่อไปใช้ชีวิตร่วมกัน

The Triplets of Belleville E

รอบฉาย:

อาทิตย์ที่ 11 มกราคม
เวลา 13.00 น.

ศุกร์ที่ 30 มกราคม
เวลา 15.30 น.

2546 / กำกับโดย Sylvain Chomet / 80 นาที
(ภาษาฝรั่งเศส คำบรรยายภาษาไทยและอังกฤษ) /
สนับสนุนโดย สถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำ
ประเทศไทย, สถาบันฝรั่งเศสประจำประเทศไทย

แซมเปียน เด็กชายตัวน้อยผู้เศร้าซึม แต่
หลงใหลในการปั่นจักรยาน คุณยายจึงเคี้ยวเซ็ญ
ให้เขาฝึกฝนอย่างหนัก จนเขาเติบโตจนกลายเป็น
นักปั่นฝีมือเยี่ยม และได้เข้าร่วมการแข่งขันตูร์ เดอ
ฟรอนซ์ ทว่าระหว่างการแข่งขัน เขากลับถูกชาย
ลึกลับชุดดำสองคนลักพาตัวไป

Shrek 2 E

รอบฉาย:

อาทิตย์ที่ 18 มกราคม
เวลา 15.30 น.

ศุกร์ที่ 23 มกราคม
เวลา 15.30 น

2547 / กำกับโดย Andrew Adamson, Kelly Asbury,
Conrad Vernon / 93 นาที (ภาษาอังกฤษ คำบรรยาย
ภาษาไทย) / สนับสนุนโดย แอปโซลูท เอ็นที

หลังจากกลับจากฮันนิมอน เซริกและฟิโอนา
ต้องไปเยี่ยมท่านพ่อและท่านแม่ของฟิโอนา
ที่อาณาจักรฟาร์ฟาร์อะเวย์ แต่พระราชอาโรลด์
รับไม่ได้ที่ลูกเขยเป็นยักษ์ เขาจึงร่วมมือกับนางฟ้า
แม่ทูนหัวและเจ้าชายชาร์มมิงวางแผนแยก
พวกเขาทั้งคู่

นอกจากนี้งานสร้างสรรค์ในรูปแบบ 3D Animation และ CGI ได้
เปิดพื้นที่ให้จินตนาการไร้ขีดจำกัดด้วยเทคโนโลยีแบบดิจิทัล รวมถึง Motion
Capture ที่บันทึกการเคลื่อนไหวของร่างกายมนุษย์ เพื่อนำมาสร้างชีวิต
และอารมณ์ให้แก่ตัวละครเสมือนอย่างสมจริง ในโปรแกรมนี้อีกมี *Shrek 2*
(2547) แอนิเมชันเรื่องแรกของโลกที่จำลองการสะท้อนแสงและเงาที่แท้จริง
Jurassic Park (1993) ภาพยนตร์เรื่องแรกที่ใช้ CGI สร้างสิ่งมีชีวิต และ
The Adventures of Tintin (2554) ที่ใช้เทคนิค Motion Capture เพื่อเล่าเรื่อง
ในหนังอย่างสมจริง

ผลงานแอนิเมชันเหล่านี้ไม่เพียงเป็นความบันเทิง หากยังเป็นพื้นที่
ทดลองทางศิลปะ การเล่าเรื่อง และภาษาแห่งภาพเคลื่อนไหว โดยแต่ละ
ผลงานสะท้อนถึงวิถีคิด มุมมอง และความรู้สึกที่แตกต่างของผู้สร้าง รวมทั้ง
ตั้งคำถามถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ เทคโนโลยี และจินตนาการ ซึ่ง
สามารถมาควบคู่กับการชมนิทรรศการ “หลังเหตุมหัศจรรย์” ที่จัดแสดง
งานศิลปะที่เชื่อมโยงกับผลงานของ ปยุต เงากระจ่าง บิดาแห่งแอนิเมชันไทย

Anomalisa E

รอบฉาย:

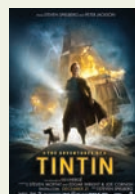
พฤษภาคมที่ 8 มกราคม
เวลา 15.30 น.

อาทิตย์ที่ 18 มกราคม
เวลา 13.00 น

2558 / กำกับโดย Duke Johnson, Charlie Kaufman /
90 นาที (ภาษาอังกฤษ คำบรรยายภาษาไทย) /
สนับสนุนโดย แอปโซลูท เอ็นที

ไมเคิล สโตน ชายผู้ประสบกับวิกฤต
ของชีวิต จนจิตใจตกอยู่ในสภาวะสับสน แต่ใน
ระหว่างการเดินทางไปบรรยายการประชุมที่
ซินซินนาติ เขาได้พบกับ ลิซา สาวตัวแทนฝ่าย
ขายของสินค้าเบเกอรี่ ซึ่งทำให้เขารู้สึกเหมือน
ได้หลุดพ้นจากความสิ้นหวัง และเชื่อว่าเธอคนนี้
อาจจะเป็นที่รักแท้

The Adventures of Tintin E

รอบฉาย:

อาทิตย์ที่ 11 มกราคม
เวลา 15.30 น.

ศุกร์ที่ 30 มกราคม
เวลา 13.00 น.

2554 / กำกับโดย Steven Spielberg / 107 นาที
(ภาษาอังกฤษ คำบรรยายภาษาไทย) / สนับสนุนโดย
แอปโซลูท เอ็นที

เรื่องราวการผจญภัยของนักข่าวหนุ่ม
ตินติน และสุนัขคู่ใจ สโนว์ ที่บังเอิญพบเรือ
ต้นแบบลึกลับซึ่งนำไปสู่การไขปริศนาขุมทรัพย์
โจรสลัด เรด แร็กแฮม โดยต้องเผชิญหน้ากับ
วายร้ายชาวไครน์ที่มาตามล่าสมบัติการผจญภัยนี้
พาพวกเขาเดินทางข้ามทะเลและทวีปโดยมีกัปตัน
แฮดด็อกคอยให้ความช่วยเหลือ

Jurassic Park E

รอบฉาย:

พฤษภาคมที่ 21 มกราคม
เวลา 15.30 น.

2536 / กำกับโดย Steven Spielberg / นำแสดงโดย Sam
Neill, Laura Dern, Jeff Goldblum, Richard
Attenborough / 127 นาที (ภาษาอังกฤษ คำบรรยาย
ภาษาไทย) / สนับสนุนโดย แอปโซลูท เอ็นที

มหาเศรษฐีแอมมอนต์ได้สร้างสวน
ขนาดยักษ์ขึ้นลับ ๆ บนเกาะ เพื่อแสดงโดโนเสาร์
มีชีวิตที่เพาะพันธุ์จากสาร DNA ซึ่งสกัดมาจาก
ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ก่อนเปิดให้ผู้คนได้ชม เขา
ได้เชิญผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ มาสัมผัสสวนแห่งนี้
แต่กลับเกิดเรื่องผิดพลาด เมื่อเหล่าโดโนเสาร์หลุด
จากการควบคุม และเริ่มคุกคามมนุษย์บนเกาะ

Independent Spirit: Robert Redford

โรเบิร์ต เรดฟอร์ด เป็นหนึ่งในบุคคลสำคัญของวงการภาพยนตร์อเมริกัน เขาโดดเด่นทั้งในฐานะนักแสดงจากการสวมบทบาทผ่านตัวละครที่หลากหลาย และสะท้อนถึงตัวตนที่แท้จริงของเขา ทั้งความซื่อตรง หลงใหลในธรรมชาติ และความขบถต่อระบบที่ไร้จิตวิญญาณ นอกจากนี้เขายังเป็นผู้กำกับมากฝีมือที่ฝากผลงานคลาสสิกไว้หลายเรื่อง ซึ่งได้พิสูจน์ว่า ภาพยนตร์ไม่ใช่เพียงแค่ความบันเทิง แต่คือเครื่องมือในการตั้งคำถามถึงคุณค่าของความเป็นมนุษย์และสังคม

นอกเหนือจากบทบาทบนหน้าจอภาพยนตร์ เขายังเป็นผู้ก่อตั้งสถาบันสันแดนซ์ที่ได้เปลี่ยนโฉมหน้าของวงการภาพยนตร์อิสระในอเมริกา ผ่านการเปิดโอกาสให้คนทำหนังหน้าใหม่ทดลองสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ผ่านมุมมองที่หลากหลาย ความมุ่งมั่นของเขาต่อความเป็นอิสระทางศิลปะ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและจิตสำนึกต่อสังคม ได้ทิ้งร่องรอยอย่างลึกซึ้งในวัฒนธรรมภาพยนตร์ทั่วโลก

ในช่วงเวลาของการจัดเทศกาลภาพยนตร์ซันแดนซ์ ประจำปีนี้ หอภาพยนตร์ได้คัดสรรผลงาน 4 เรื่อง จัดฉายเพื่อรำลึกถึงไอคอนระดับตำนาน ผู้ล่วงลับท่านนี้ ประกอบด้วย *All Is Lost* (2556) ผลงานการ

นำแสดงแบบเต็มเรื่องช่วงท้าย ๆ ของชีวิต *Out of Africa* (2528) และ *The Sting* (2516) สองผลงานเจ้าของรางวัลภาพยนตร์ยอดเยี่ยมจากเวทีออสการ์ที่สะท้อนตัวตนของ โรเบิร์ต เรดฟอร์ด ได้อย่างชัดเจนที่สุด ปิดท้ายด้วย *Ordinary People* (2528) ผลงานการกำกับหนังเรื่องแรก ที่สำรวจความละเอียดอ่อนทางมนุษยธรรม ผ่านอารมณ์และความซับซ้อนของมนุษย์ได้อย่างเรียบง่ายและหนักแน่น

All Is Lost

สอบฉาย:

อาทิตย์ที่ 25 มกราคม
เวลา 13.00 น.

2556 / กำกับโดย J.C. Chandor / นำแสดงโดย Robert Redford / 106 นาที (ภาษาอังกฤษ คำบรรยายภาษาไทย) / สนับสนุนโดย แอปโซลูท เอ็นที

ชายนิรนามคนหนึ่งตื่นขึ้นมากลางมหาสมุทร หลังจากประสบอุบัติเหตุชนกับเรือขนส่งตู้คอนเทนเนอร์ ด้วยความที่อุปกรณ์นำทางและวิทยุสื่อสารใช้การไม่ได้ เขาจึงแล่นเรือเข้าไปในเส้นทางพายุที่โหมกระหน่ำอย่างไม่รู้ตัว และต้องต่อสู้กับสภาพดินฟ้าอากาศเพียงลำพัง

Out of Africa

สอบฉาย:

อาทิตย์ที่ 25 มกราคม
เวลา 15.30 น.

2528 / กำกับโดย Sydney Pollack / นำแสดงโดย Robert Redford, Meryl Streep / 161 นาที (ภาษาอังกฤษ คำบรรยายภาษาไทย) / สนับสนุนโดย แอปโซลูท เอ็นที

คารเน บลิกเซน หญิงชาวเดนมาร์กผู้แต่งงานเพื่อตำแหน่งขุนนาง และย้ายไปตั้งไร์กาแพในเคนยาช่วงยุคอาณานิคม เธอเผชิญความรักที่ซับซ้อนกับสามีที่ไม่ซื่อตรง และค้นพบความรักแท้และการผจญภัยกับนักล่าผู้รักอิสระอย่าง เดนิส ฟินช์-แฮตตัน ท่ามกลางธรรมชาติอันงดงามและการเปลี่ยนแปลงของแอฟริกา

The Sting

สอบฉาย:

อาทิตย์ที่ 1 กุมภาพันธ์
เวลา 13.00 น.

2516 / กำกับโดย George Roy Hill / นำแสดงโดย Paul Newman, Robert Redford, Robert Shaw / 129 นาที (ภาษาอังกฤษ คำบรรยายภาษาไทย) / สนับสนุนโดย แอปโซลูท เอ็นที

เรื่องราวในยุค 1930 เมื่อ จอห์นนี่ สุกเกอร์ นักต้มตุ๋นหน้าใหม่ถูก คอยล์ โจนเนอแกน เจ้าพ่อผู้เหี้ยมโหด สั่งฆ่าเพื่อนสนิท เขาจึงไปขอความช่วยเหลือจาก เฮนรี กอนดอร์ฟฟ์ นักต้มตุ๋นมืออาชีพกำลังตกต่ำและติดเหล้า เพื่อวางแผนหลอกหลวงโจนเนอแกนครั้งใหญ่ ซึ่งต้องใช้ความร่วมมือจากนักต้มตุ๋นอีกหลายคน

Ordinary People

สอบฉาย:

อาทิตย์ที่ 1 กุมภาพันธ์
เวลา 15.30 น.

2528 / กำกับโดย Robert Redford / นำแสดงโดย Donald Sutherland, Mary Tyler Moore, Judd Hirsch, Timothy Hutton / 124 นาที (ภาษาอังกฤษ คำบรรยายภาษาไทย) / สนับสนุนโดย แอปโซลูท เอ็นที

ผลงานการกำกับภาพยนตร์เรื่องแรกของ โรเบิร์ต เรดฟอร์ด ดัดแปลงจากนวนิยายในชื่อเดียวกันของ จูดีธ เกสต์ ว่าด้วยความแตกสลายของครอบครัวผู้มีอันจะกินครอบครัวหนึ่งที่สูญเสียลูกชายไป ขณะเดียวกันพวกเขายังต้องรับมือกับลูกชายอีกคนที่เริ่มเติบโตเป็นวัยรุ่นและมีปัญหา

ดูหนังกับ ประวิทย์ แต่งอักษร

หอภาพยนตร์จัดกิจกรรมดูหนังและสนทนากับผู้เชี่ยวชาญด้านภาพยนตร์มาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดและมุมมองตามคำขวัญที่ว่า “ภาพยนตร์ยังให้เกิดปัญญา” สำหรับวิทยากรคนต่อไปที่จะมาชวนผู้ชมพูดคุยในศักราชใหม่ 2569 คือ ประวิทย์ แต่งอักษร นักวิจารณ์ภาพยนตร์ที่มีผลงานมากกว่า 40 ปี และยังเป็นอาจารย์สอนภาพยนตร์ในหลายสถาบัน ประเดิมเรื่องแรกด้วย *The Birds* ของอัลเฟรด ฮิตช์ค็อก ผู้กำกับระดับตำนาน ที่เขาศึกษาเรื่องราวและผลงานมาจนแตกฉาน

The Birds

สอบฉาย:

ศุกร์ที่ 27 กุมภาพันธ์
เวลา 14.00 น.

2506 / กำกับโดย Alfred Hitchcock / นำแสดงโดย Rod Taylor, Jessica Tandy, Suzanne Pleshette, Tippi Hedren / 119 นาที (ภาษาอังกฤษ คำบรรยายภาษาไทย) / สนับสนุนโดย แอปโซลูท เอ็นที

ทิปปี้ เฮดเรน สาวไฮโซ ได้พบกับชายหนุ่มชื่อ มิทช์ ในร้านขายสัตว์เลี้ยง เธอหลงเสน่ห์และตามเขาไปพร้อมกับนกเลิฟเบิร์ด 2 ตัว สำหรับเป็นของขวัญวันเกิดน้องสาวของเธอแต่ในงานเลี้ยงวันเกิดที่จัดวันถัดมากลับเกิดเหตุการณ์แปลกประหลาด เมื่อนกจำนวนมากบินออกมาอาละวาดโดยไม่รู้สาเหตุ

M+ Restored + Thai Classics

พิพิธภัณฑ์ศิลปะ M+ ของฮ่องกง ริเริ่ม M+ Restored หรือโครงการบูรณะภาพยนตร์ฮ่องกง โดยเน้นไปที่หนึ่งในกลุ่ม Hong Kong New Wave หรือกระแสคนทำหนังที่เปิดฉากหนังฮ่องกงยุคใหม่ตั้งแต่ราวคริสต์ทศวรรษ 1970 อันเป็นช่วงเวลาแห่งความคิดสร้างสรรค์และการทดลองแนวทางใหม่ ๆ หลักหนึ่งไปจากกฎเกณฑ์เดิม ๆ ของอุตสาหกรรม ผู้กำกับในยุคนั้น เช่น แพทริก ทัม, ปีเตอร์ ยุง, แอน ซูย, ฉีเคอะ, อัลเลน ฟง และอื่น ๆ ได้รับอิทธิพลจากหนังอาร์ตยุโรป หนังอิสระอเมริกัน และหนังฮอลลีวูดคลาสสิก ผสมผสานกับรสนิยมแบบฮ่องกง นำมาสู่ผลงานซึ่งเป็นที่จดจำมากมาย

ตลอดปี 2025 M+ Restored ประเดิมด้วยการบูรณะหนังฮ่องกงสามเรื่อง เรื่องแรกคือ *The Arch* หนังรักโรแมนติกคลาสสิกจากปี 1968 โดยผู้กำกับ ถึง ชูฉวน ผู้กำกับหญิงที่เป็นแรงบันดาลใจให้คนทำหนังฮ่องกงยุคหลัง ผลงานบูรณะเรื่องนี้ยังได้รับเลือกให้ฉายในสาย Cannes Classics ต่อมาคือ *The System* หนังสืบสวนจากปี 1979 โดยผู้กำกับ ปีเตอร์ ยุง และ

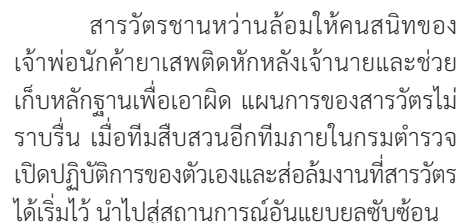
Love Massacre ที่เป็นทั้งหนังรักและหนังเขย่าขวัญ นำแสดงโดย หลินซินเสีย (หรือ บริจิต ลิน) และกำกับโดย แพทริก ทัม

ระหว่างวันที่ 13-15 กุมภาพันธ์ หอภาพยนตร์ร่วมกับ M+ นำภาพยนตร์ทั้งสามเรื่องมาจัดฉายประกบคู่กับหนังระดับตำนานของไทยที่สามารถสร้างบทสนทนาหรือขยายขอบเขตการพูดคุยทั้งในแง่ประเด็น ยุคสมัย ตัวละคร ตลอดจนความสำคัญของการบูรณะภาพยนตร์

วันที่ 13 กุมภาพันธ์ *The Arch* จะฉายคู่กับ *เรือนแพ* ตำนานหนังไทยของอศวนิภาพยนตร์ ที่ร่วมแสดงโดยดาราช่องกง วันที่ 14 กุมภาพันธ์ หรือวันวาเลนไทน์ จัดฉาย *Love Massacre* จะฉายคู่กับ *ซู* หนังที่วาดด้วยแรงปรารถนาด้านมืดโดย เปียกโปสเตอร์ และวันที่ 15 กุมภาพันธ์ *The System* จะฉายคู่กับ *เทวดาเดินดิน* หนังวิพากษ์วิจารณ์สังคมโดย ม.จ.ชาตรีเฉลิม ยุคล โดยในช่วงดังกล่าวจะมีงานมายาราตรี งานออกร้านรื่นเริงประจำปีของหอภาพยนตร์ จัดควบคู่ไปด้วย

วันที่ 13 กุมภาพันธ์ *The Arch* จะฉายคู่กับ *เรือนแพ*ตำนานหนังไทย
ของอศวนิภาพยนตร์ ที่ร่วมแสดงโดยดาราฮ่องกง วันที่ 14 กุมภาพันธ์
หรือวันวาเลนไทน์ จัดฉาย *Love Massacre* จะฉายคู่กับ *ซู* หนังที่ทว่าด้วย
แรงบันดาลใจด้านมืดโดย เป็กโกสเตอร์ และวันที่ 15 กุมภาพันธ์
The System จะฉายคู่กับ *เทวดาเดินดิน* หนังวิพากษ์วิจารณ์สังคมโดย
ม.จ.ชาตรีเฉลิม ยุคล โดยในช่วงดังกล่าวจะมีงานมายาราตรี งานออกร้าน
รื่นเริงประจำปีของหอภาพยนตร์ จัดควบคู่ไปด้วย

เรือนิพนธ์

โปรแกรมภาพยนตร์โลก

ภาพยนตร์เยอรมัน สนับสนุนโดย สถาบันเกอเธ่ ประเทศไทย

Shahid

รอบฉาย:

พุธที่ 14 มกราคม
เวลา 13.00 น.

ศุกร์ที่ 23 มกราคม
เวลา 13.00 น.

2567 / กำกับโดย Narges Kalhor / นำแสดงโดย Baharak Abdolifard, Nima Nazarinia, Carine Huber / 84 นาที (ภาษาเปอร์เซีย อังกฤษ และเยอรมัน คำบรรยายภาษาไทย)

ผู้กำกับ นาร์เกส คาฮอร์ ได้กำกับนักแสดงให้เล่นเป็นตัวเธอเอง เธอไม่ต้องการให้คนเรียกว่าชาฮิดอีกต่อไป และตั้งใจที่จะเปลี่ยนชื่อใหม่ แต่แล้วปู่ทวดผู้กล้าหาญก็ได้ปรากฏตัวขึ้น เขาพยายามห้ามปรามเหล่านสาวไม่ให้เปลี่ยนชื่อ และติดตามเธอไปทุกที่พร้อมกับแก๊งเพื่อนนักเต้น

Jenseits der blauen Grenze (Beyond the Blue Border)

รอบฉาย:

ศุกร์ที่ 6 กุมภาพันธ์
เวลา 15.30 น.

พฤหัสบดีที่ 19 กุมภาพันธ์
เวลา 13.00 น.

2567 / กำกับโดย Sarah Neumann / นำแสดงโดย Lena Urzendowsky, Willi Geitmann, Jannis Veihelmann / 102 นาที (ภาษาเยอรมัน คำบรรยายภาษาไทย)

ภาพยนตร์ที่สร้างจากนวนิยายของ ดอริต ลิงเคอ นำเสนอชีวิตตัวละครภายใต้การปกครองของเยอรมนีตะวันออก ว่าด้วยฮันนาและอันเดรียส ผู้ตกเป็นเป้าหมายของตำรวจลับ ส่งผลให้พวกเขาไร้ซึ่งความฝันและอนาคต โอกาสเดียวที่ทั้งสองจะได้รับชีวิตที่เป็นอิสระ คือการว่ายน้ำหลบหนีข้ามทะเลบอลติก

ภาพยนตร์สเปน

สนับสนุนโดย สถานเอกอัครราชทูตสเปนประจำประเทศไทย

15 años y un día (15 Years and One Day)

รอบฉาย:

พฤหัสบดีที่ 22 มกราคม
เวลา 13.00 น.

พุธที่ 28 มกราคม
เวลา 13.00 น.

2556 / กำกับโดย Gracia Querejeta / นำแสดงโดย Tito Valverde, Maribel Verdú, Arón Piper / 96 นาที (ภาษาสเปน คำบรรยายภาษาไทย)

เรื่องราวของ มาร์โก ผู้กำลังประสบปัญหาในการรับมือกับ จอน ลูกชายผู้เป็นวัยรุ่นหัวขบถและรักอิสระ ซึ่งคบหาอยู่กับกลุ่มเพื่อนที่นิสัยไม่ดี

Mi gran noche (My Big Night)

รอบฉาย:

พฤหัสบดีที่ 5 กุมภาพันธ์
เวลา 13.00 น.

พุธที่ 25 กุมภาพันธ์
เวลา 15.30 น.

2558 / กำกับโดย Álex de la Iglesia / นำแสดงโดย Raphael, Mario Casas, Pepón Nieto / 100 นาที (ภาษาสเปน คำบรรยายภาษาไทย)

ระหว่างการอัดเทปรายการโทรทัศน์สำหรับงานฉลองปีใหม่ที่คุณเหมือนจะไม่มีวันสิ้นสุด ชีวิตส่วนตัวของคุณก็เริ่มสับสนปนเปกัน และท้ายที่สุดก็ปะทุออกมาสู่สายตาของสาธารณชน

ภาพยนตร์ฝรั่งเศส

สนับสนุนโดย สถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศไทย, สถาบันฝรั่งเศสประจำประเทศไทย

Une famille (A Family)

รอบฉาย:

พุธที่ 7 มกราคม
เวลา 15.30 น.

พุธที่ 14 มกราคม
เวลา 15.30 น.

2566 / กำกับโดย Christine Angot / 82 นาที (ภาษาฝรั่งเศส คำบรรยายภาษาไทยและอังกฤษ)

นักเขียนมือรางวัล คริสติน อองโกต์ ได้รับเชิญให้ไปที่เมืองสตราสบูร์กที่พ่อของเธอเคยอาศัยและเสียชีวิตเมื่อหลายปีก่อน เธอถูกพ่อข่มขืนที่เมืองนี้ตอนอายุ 13 ปี การได้กลับมาที่นี่อีกครั้งทำให้เธอตัดสินใจพกก้องบันทึกรายการพูดคุยกับคนที่เกี่ยวข้องเพื่อหาความกระจ่างเกี่ยวกับทัศนคติที่พ่อของเธอก่อไว้มานาน

L'Amour et les forêts (Just the Two of Us)

รอบฉาย:

พฤหัสบดีที่ 5 กุมภาพันธ์
เวลา 15.30 น.

อาทิตย์ที่ 22 กุมภาพันธ์
เวลา 13.00 น.

2566 / กำกับโดย Valérie Donzelli / นำแสดงโดย Virginie Efira, Melvil Poupaud, Dominique Reymond / 105 นาที (ภาษาฝรั่งเศส คำบรรยายภาษาไทยและอังกฤษ)

เมื่อบล็องซีได้พบกับเกร็ก เธอเชื่อว่าเธอได้พบกับคนที่ใช่ เธอจึงละเลยความกลัวของตัวเองและตัดสินใจจะทิ้งครอบครัวเพื่อสร้างชีวิตใหม่ ก่อนที่เธอจะพบว่าตัวเองติดอยู่ในเงื้อมมือของชายลึกลับสุดอันตราย

ภาพยนตร์ญี่ปุ่น

สนับสนุนโดย เจแปนฟาวน์เดชัน กรุงเทพฯ

Home of Acorns

ฟิล์ม 16 มม.

รอบฉาย:

พฤษภาคมที่ 22 มกราคม
เวลา 15.30 น.

พฤษภาคมที่ 28 มกราคม
เวลา 15.30 น.

2540 / กำกับโดย ANNŌ Takashi / พากย์โดย OKAE Kumiko, HARADA Daijirō, TANABE Seiichi / 110 นาที (ภาษาญี่ปุ่น คำบรรยายภาษาไทย)

ภาพยนตร์แอนิเมชันที่ถ่ายทอดเรื่องราวของ เคโกะ หญิงสาวผู้พิการหูหนวกและเป็นใบ้ตั้งแต่กำเนิด เธอทุ่มเทอย่างหนักเพื่อพยายามทำความเข้าใจให้เป็นจริง คือการสร้าง “บ้านลูกโอ๊ก” สถานที่ทำงานสำหรับคนพิการด้วยความหวังว่าพวกเขาจะสามารถมีชีวิตอย่างสุขสบายเช่นเดียวกับคนทั่วไป

The Crying Wind

ฟิล์ม 16 มม.

รอบฉาย:

พฤษภาคมที่ 19 กุมภาพันธ์
เวลา 15.30 น.

พฤษภาคมที่ 22 กุมภาพันธ์
เวลา 15.30 น.

2547 / กำกับโดย HIGASHI Yōichi / นำแสดงโดย FUKUHARA Akira, HARUYA Fumio, HOSOYAMADA Takahito / 106 นาที (ภาษาญี่ปุ่น คำบรรยายภาษาไทย)

เรื่องราวชีวิตบนเกาะโอกินาวะของ เซอิคิชิ ชาวประมงวัย 70 ปี กับ อะคิระ หลานชายวัย 12 ปี หาดทรายไม่ไกลจากบ้านของทั้งคู่ มีหวัะโหลกของนักบินหน่วยกล้าตายสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ฝังอยู่ แม้จะผ่านมานาน แต่ความทรงจำและความรักที่ผูกโยงกับหวัะโหลกนี้ยังคงไม่ลบเลือน

ภาพยนตร์อิหร่าน

สนับสนุนโดย ศูนย์วัฒนธรรม สถานเอกอัครราชทูต สาธารณรัฐอิสลามแห่งอิหร่าน

Mosaferi Az Ganora (A Passenger from Ganora) ๕

รอบฉาย:

พฤษภาคมที่ 7 มกราคม
เวลา 13.00 น.

พฤษภาคมที่ 16 มกราคม
เวลา 13.00 น.

2566 / กำกับโดย Ahmad Alamdar / พากย์โดย Hooman Karimi, Atefeh Rezvannia, Shohreh Roohi / 93 นาที (ภาษาเปอร์เซีย คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

เด็กชายผู้พิการร่วมกับมนุษย์ต่างดาวออกตามหาราชีนีแห่งดาวเคราะห์กาโนราที่หายสาบสูญไป เพื่อนำความสงบสุขกลับคืนสู่ดาวเคราะห์ดวงนั้น แต่มีมนุษย์ต่างดาวอีกกลุ่มเดินทางมายังโลกเพื่อขัดขวางพวกเขา

Ghahremanan-e koochak (Little Heroes) ๕

รอบฉาย:

พฤษภาคมที่ 6 กุมภาพันธ์
เวลา 13.00 น.

พฤษภาคมที่ 25 กุมภาพันธ์
เวลา 13.00 น.

2560 / กำกับโดย Hosein Ghena'at / นำแสดงโดย Bijan Banafshehkah, Anahita Hemmati, Borzou Arjmand / 95 นาที (ภาษาเปอร์เซีย คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

เรื่องราวของเด็กสี่คนที่ติดตามกลุ่มผู้ลักลอบขนของเถื่อน เพื่อเปิดโปงแผนการของพวกเขา พ่อแม่ของเด็ก ๆ เหล่านี้ทำงานในบริษัทที่กำลังจะปิดตัวลง และพวกเขาต้องการช่วยไม่ให้บริษัทนั้นถูกปิด

ขึ้นทะเบียน

มรดก ภาพยนตร์ ของชาติ

ครั้งที่ 16

ร่วมเสนอรายชื่อ 1 หนังไทย
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการคัดเลือกภาพยนตร์
ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี 2569
เนื่องในวันอนุรักษ์ภาพยนตร์ไทย

ตั้งแต่วันนี้ถึง
30 เมษายน 2569
เสนอรายชื่อได้ที่ www.fapot.or.th

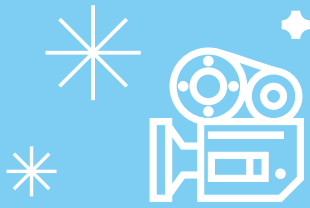
อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
				1	2	3
				13.00 น. ถ้าเธอยังมีรัก 15.30 น. กล้อง	13.00 น. เทพธิดาโรงแสม 15.30 น. เขาชื่อกานต์	โปรแกรมหนังสือ ชนะรางวัลจากเทศกาล ภาพยนตร์สั้น ครั้งที่ 29
4	5	6	7	8	9	10
โปรแกรมหนังสือ ชนะรางวัลจากเทศกาล ภาพยนตร์สั้น ครั้งที่ 29			13.00 น. A Passenger from Ganora 15.30 น. A Family	13.00 น. The Black Pharaoh, the Savage and the Princess 15.30 น. Anomalisa	13.00 น. เสียงซิ่งที่สันทราย 15.30 น. เวลาในขวดแก้ว	10.00 น. โลกใบเล็ก โปรแกรม 1 11.00 น. โลกใบเล็ก โปรแกรม 2 13.00 น. Happy Feet
11	12	13	14	15	16	17
13.00 The Triplets of Belleville 15.30 The Adventures of Tintin			13.00 น. Shahid 15.30 น. A Family	13.00 น. ด้วยเกล้า 15.30 น. เสียงซิ่งที่สันทราย	13.00 น. A Passenger from Ganora 15.30 น. The Black Pharaoh, the Savage and the Princess	13.00 น. บุญชูผู้น่ารัก 15.30 น. ยืมมิด...คิดเท่าไร?
18	19	20	21	22	23	24
13.00 น. Anomalisa 15.30 น. Shrek 2			13.00 น. วิถีคนกล้า 15.30 น. Jurassic Park	13.00 น. 15 Years and One Day 15.30 น. Home of Acorns	13.00 น. Shahid 15.30 น. Shrek 2	13.00 น. เวลาในขวดแก้ว 15.30 น. วิถีคนกล้า
25	26	27	28	29	30	31
13.00 น. All Is Lost 15.30 น. Out of Africa			13.00 น. 15 Years and One Day 15.30 น. Home of Acorns	13.00 น. ยืมมิด...คิดเท่าไร? 15.30 น. บุญชูผู้น่ารัก	13.00 น. The Adventures of Tintin 15.30 น. The Triplets of Belleville	กิจกรรมรำลึก จรัส มโนเพ็ชร 13.00 น. ด้วยเกล้า+สนทนา หลังจบภาพยนตร์

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
1	2	3	4	5	6	7
13.00 น. The Sting 15.30 น. Ordinary People			13.00 น. น้ำเซาทราย 15.30 น. แม่ศรีไพร	13.00 น. My Big Night 15.30 น. Just the Two of Us	13.00 น. Little Heroes 15.30 น. Beyond the Blue Border	12.00 น. ลุงบุญมีระลึกชาติ 14.30 น. Untamagiru 16.30 น. การบรรยายโดย ดร.เชรช โกษิกะสุ
8	9	10	11	12	13	14
วันเลือกตั้ง 2569 (หอภาพยนตร์ปิดให้บริการ)			13.00 น. นรกตะรุเตา 15.30 น. มัน	13.00 น. ฝ้ายแกมแพร 15.30 น. แม่ศรีไพร	13.00 น. เรือนแพ 15.30 น. The Arch	13.00 น. ชู้ 15.45 น. Love Massacre
15	16	17	18	19	20	21
13.00 น. เวลาดาเนินดิน 15.30 น. The System			13.00 น. น้ำเซาทราย 15.30 น. คู่กรรม	13.00 น. Beyond the Blue Border 15.30 น. The Crying Wind	13.00 น. แต่คุณครูด้วยคมแฝก 15.30 น. นรกตะรุเตา	13.00 น. ฝ้ายแกมแพร 15.30 น. นางเอก
22	23	24	25	26	27	28
13.00 น. Just the Two of Us 15.30 น. The Crying Wind			13.00 น. Little Heroes 15.30 น. My Big Night	13.00 น. นางเอก 15.30 น. มัน	ดูหนังกับ ประวัติย์ แต่งอักษร 14.00 น. The Birds	13.00 น. แต่คุณครูด้วยคมแฝก 15.30 น. คู่กรรม

โปรแกรม

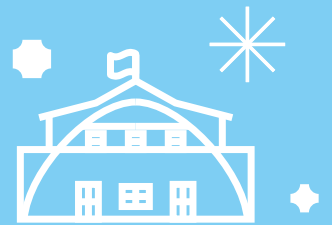
- หม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม ยุคล: A Retroerspective
- จรัส มโนเพ็ชร: จากเสียงซิ่งสู่จอเงิน
- รำลึก นาค ภูวนัย
- พินิจ 80 ปีหลังสงครามโลกครั้งที่ 2
- Independent Spirit: Robert Redford
- M+Restored + Thai Classics

- โปรแกรมพิเศษ วันเด็กแห่งชาติ
- The Art of Animated Seeing
- โปรแกรมภาพยนตร์สั้น

หอภาพยนตร์

ทุกเรื่องราวของภาพยนตร์รวมไว้ที่นี่

เที๋ยวนิทรรศการ
เรียนรู้ประวัติศาสตร์ภาพยนตร์

ชมภาพยนตร์
ผ่านโปรแกรมคัดสรร

ห้องสมุดและ
สต็อกค้นสถาน
ด้านภาพยนตร์

เปิดให้บริการ พุธ-อาทิตย์
เวลา 9.30 น.-17.30 น.

หยุด
จันทร์
อังคาร

เข้าชม
ฟรี

ตั้งแต่ 1 มกราคม 2569

www.fapot.or.th

[thaifilmarchivepage](https://www.facebook.com/thaifilmarchivepage)